

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II. évfolyam

BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, 1908 JANUÁR 23

20. szám

A Hir 126. száma:

NAPIRENDEN a klotür

*Pénteken tárgyalja a Ház a
szájosár-inditványt*

Darabont mintára

*Andrássy a házföloszlatás ördögét
festi a falra*

Tábornok-mosdatás

*Jekelfalussy védi a hadsereg
szellemét. Vége az ujoncvitának*

A méltóságos cséplőgép

Mindent elfogadott a főrendiház

Nagy bankcsalás a fővárosban

ROBBANÁS

*a Ganz-gyárban
Egy halott, több sebesült*

Képviselek afférije

ZAVARGÁS

*egy román községben
Lázító pópa*

Nyilatkozat- háboru

Vázsonyi és Batthyány harca

Grófok és testörök

*Hohenau és Lynar a haditör-
vénysszék előtt*

A lippai titokzatos öngyilkosság

Kőhalmi Vilmosnét exhumálták

EZER LEÁNYFEJ

A HIR regénye

Nyolc riport

Távirat. Telefon

Andrássy bukása

Andrássy bukik — belülről. Nincs valami szomorubb, mint ezek a belső összeomlások, vigasztalanabbak és borzalmasabbak azoknál, a melyek nagy robajjal általános részvét, vagy káröröm (között történnek meg. És az erőszakos, vérző bukások után még van — vagy lehet — szó rekonstrukcióról, de a hogy Andrássy Gyula belülről lassan megy tönkre, — félek, befejezte, vége van! Tényleg — helyesebben szinleg — sohasem volt távolabb a bukástól, most: ura a helyzetnek, sőt úgy tetszik, hogy a kabinet benne és általa él. Nála szokatlan makacssággal ragaszkodik a pozíciójához, a melyben egyszerre bizni kezd. Sőt bizonyos, eddigi izléséhez alig illő hangon szól arról, hogy a mit volt barátja, Tisza István nem tudott megkapni, annak ő most a hétszerezést szerezte meg. Ha nem tisztelném a grófot még mindig, azt kellene hinnem, hogy kérkedik és ebben a rettenetes korszakban még mindig volt barátjával évődik és ennek legyűrt testével jár diadalmi táncot. Hirtelen valami balkán erkölcs nyilatkozik meg az egykor oly nobilis grófban, a kire, mint az Ibsen hőseire, a harmadik felvonásban alig lehet ráismerni többé. Kifejlődött? átalakult? Az igazi képe ez és a másikat csak játszotta eddig? Vagy egyszerűen hozzá-közönségesedett a környezetéhez, átalakult a viszonyok hatása alatt?

Egykori szimpatiaim romjain, arra volna kedvem, hogy elsirassam, de a tisztem az, hogy bírálnom kell. Nehéz feladat, elkövetkezett egy pillanata, a hol alig értem többé. Azt látom, hogy nem lát, judiciuma és emberismerete egyszerre elveszett. Ma — példának okáért — sok felnőtt ember jelenlétében azt mondta a gróf, hogy ha obstrukció lesz, tavasszal szétkergeti ezt a házat, májusban választat és hiszi, hogy a koalíció a mostani többséggel jön be ismét! Mi ez, ha nem a gróf ítélőképességének teljes romlása. Ha ő hiszi azt, a mit itt mond, el van veszve. Jobban elbukott, — belülről, — mint volt barátja, a ki közvetlenül egy választás előtt ereje, népszerűsége és a vagyon teljes birtokában bizott abban, hogy azt a többséget hozza be, a melyre vágyik. Kevesen, a kik ismerték a viszonyokat, tudták, hogy csalódni fog. Mégis meglepetés volt, a mi történt. Most: kérdezze meg Andrássy az ujságokat, a házi orvosát, a bankárját, az ügyvédét, a házi zsidóját, faluinak a papjait és a jegyzőit, akárkit — csak ne valami ismert hazugot és ostobát — nem fog találni egy teremtett lelket, a ki neki meg ne mondja: uram, hirhordó sem marad

a koalícióból. Az ország utálja őket, részben csalódott bennük, másrészt közönséges csalóknak tartja. A közhangulat az, — talán nem is biztos, hogy így van, — elárulták a nemzet érdekeit, elhárították maguktól a sokaság és az egyesek érdekeit is a maguk brutális érdekeikért. A szemérmertlenséget hangosan üzték, a cinizmust eddig ismeretlen tökélyre vitték, úgy hogy a panamizmus régi és ismert hősei mellettük kis szatócsoknak tűnnek fel. És ha minden második bankdirektorból gróft csinálnak is, ha Ferenc József meg is oldja — úgy mint még soha — a pénzeszacskója száját, ha előbb egy milliárdot is harácsolnak össze a választási kasszába, még akkor se tudják behozni a mai koalíciónak — egy negyedrészt!

Ha ezeket nem látja és nem hallja Andrássy Gyula, akkor nem lát és nem hall többé. Vagy ha látja és hallja ezeket az ordító jelenségeket és mégis hisz abban, hogy a koalíciót visszahozza, akkor azt kell hinnem, hogy ítélőképessége talán nem is volt, mert úgy gözzé nem válhatott volna. De nem lehetetlen, hogy nem hiszi, a mit mond és tudja nem valót állit, a mi a politikai erkölcs szerint nem is jellembe hiba. Ám az ő kátéja más volt és ha a híres parlamenti bizottság előtt nagy fiskális tehetségekről tette is le a vizsgát: az ordináre hazugságtól eltiltotta a szépéke és az esze, amely mindég tisztában volt azzal, hogy a hazugság még üzletnek is rossz. Az emberek manapság már általában oly hazugok, hogy ismerik ennek a technikáját és azonnal fölismerik. Ki hiszi el a mai koalícióból Andrássy Gyulának, hogy haza meri őket küldeni, a visszavárás reményében? Azután a férfiak gyávaságára sem lehet többé oly mértékben spekulálni, mint azelőtt. A gyávaság rossz üzletnek bizonyult és eltekintve mindettől, tudja meg a gróf, hogy a magyar parlamentben van még néhány tisztességes ember, aki azért, a miben valóban hisz, még a mandátumát is feláldozza. Képviselek, a kik szivesebben mennek bele egy külső bukásba, mint egy belsőbe, egy emberibe.

Andrássy Gyulával, az új korszak legkülönb államférfiával, ez utóbbi történik meg, ime, előttünk. Óriási kár érte. De mivel a politika nem lyra, vége van a carmen lugubrenak. Jönnek, vágatnak előre az események, a melyeknek kegyetlen patája alatt alaktalanokká török össze az én — egykor oly nemes, kedves — és most már reménytelen alakom.

Bródy Sándor

Generálisok és kegyelmes urak

Befejezték az ujoncvitát. Jekelfalussy ígér és szépít. Disszidensek a hadsereg ellen

Szavaztak a fakirok

A türelmetlen koalíció nevében technikai obstrukcióval gyanúsította meg tegnap Návay Lajos az igazi függetlenségiakat s hogy ebben a vádban mennyi volt az igazság, ma bebizonyosodott. *Leitner* Adolf rövid beszéde után véget ért az ujoncvitát általános vitája. A demokrata szónok is a humánus szellem bevitelét követelte a rozsdás katonai intézményekbe. *Moskovitz* Iván előadó reflektált az ellenzéki felszólalásokra, majd *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter szállt síkra az osztrák hadseregért, Bécsért. Olykor mulatságos volt a táborszernagy ur, olykor Wekerle emlékeztetett, oly pazarul szórta az ígéreket. A katonai bünvádi eljárás ő is dohosnak, elavultnak tartja; nemsokára meglesz a reform.

— Faji gyűlölet — mondotta később — nincs a hadseregben. Azért, hogy valaki zsidó vagy magyar, senkit se üldöznek.

A faji distinkció ugyan nem a legszerencsésebb volt, de elég szép egy generálisól, hogy ennyire is ki tudja fejezni magát. Beszél a tisztai kaucióról is.

— A polgári életben, ugymond, inkább keresik a hozományt, mint a katonatisztek. Egy hadnagy hatvanezer koronával megelégszik, többet nem kíván.

Zajosan derültek ezen a szentencián, a karzaton hallgató szép leányok pedig egy mély sóhajjal bizonyították, hogy Jekelfalussy hadnagyai — tényleg nagyon szerények. Csak azt felelte el megmondani a generális, honnét vegyék a boldogtalan apák a hatvanezer koronát?

A záróbeszéd során *Lengyel* Zoltán tiltakozott az ellen, hogy a magyarokat, a csehek, horvátok és egyéb népek mérőpálcaja alá állítsák a hadseregben. Jekelfalussy folyton úgy beszélt a magyarokról, mintha tartományi alattvalók lennének. *Molnár* Jenő elítélte Návay Lajos tegnapi legénykedését.

— Tudja meg az alelnök ur, hogy a nép jogait sohasem kegyelmes urak védtek meg és ha mi nem küzdünk, akkor ön ma is ott ül a szabadelpárt mögött, — vágta oda élesen Návaynak, aki sápadtan egy közmozdulattal tiltakozott az alapos ráolvasás ellen.

Jekelfalussynek szánta *Molnár* azt a másik találó megjegyzését, hogy táborszernagyok sohasem mentették meg az alkotmányt. *Farkasházy* Zsigmond beszélt utolsónak a zárszó jogán. Keményen támadta az osztrák rendszert, tiltakozott a hadparancsossal való törvénytelen költségemelés ellen, amelylyel mindenféle kegydíjak osztogatása válik lehetővé.

Justh Gyula *Farkasházy* beszéde alatt leküldte az egyik jegyzőt Jekelfalussyhoz, hogy esetleges replikáját halaszsa holnapra, mert most már át kell térni az interpellációkra. A miniszter mégis szólásra állt. Egy szót se mondhatott, mert *Justh* szigorúan jelentette ki:

— Fél kettő van s most az interpellációk következnek. A miniszter ur tehát nem beszélhet.

Jekelfalussy leült, harag nélkül, katonásan. Később *Bolgár* Ferenc, az államtitkárja s még néhány alkotmánypárti korifeus méltatlankodott e miatt. *Justh* azt felelte, hogy a miniszterek ugyan bármikor felszólalhatnak, de csakis a házszabályok által a napirend tárgyalására megállapított időn belül. Ilyen apró dolgokkal foglalkozik a Ház elnöke, mikor a kormány az egész parlamentbe bele akarja fojtani a szót... S hogy teljes legyen a komédia *Bozóky* Árpád interpellációja holnapra maradt, mert *Ap-ponyi* miniszter, akihez intézni akarta, nem volt jelen.

*

A főrendiház méltóságos és kegyelmes urai is találkozót adtak ma egymásnak a parlamentben. Állítólag törvényhozó munkára gyülekeztek össze, ami annyit jelent, hogy szó nélkül megszavazták az öt kiegyezési javaslatot és minden más javaslatot, amelynek címét az elnök elmormolta. Csak *Zselenski* Róbert, a hirhedt aulikus gróf, volt kötekedő kedvében. Kifogásolta, hogy az állam szénbányatelepeket vásárol és hogy a vicinális vasutak engedélyét egyetlen cég kapja. Riadtan néztek a csendháborgatóra a hivatásos mumiák, *Wekerle* miniszterelnök és *Szerényi* államtitkár pedig leindulatu, választékos hangon intették le *Zselenski*-t. A fakir-gyülekezet ezután álmosan elcammogott.

I.

A képviselőház ülése

A Ház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. *Hencz* Károly jegyző: Bejelenti, hogy Nagy Emil bejegyezte az indítványkönyvbe a házszabályrevízióra vonatkozó indítványát.

Vége

az általános vitának

Az 1908. évi ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása van napirenden.

Leitner Adolf: Felszólal az ujonclétszám megállapításáról szóló javaslat ellen. Azzal kezdi, hogy a javaslat közjogellenes címét bírálja. Egyetért az eddigi felszólalókkal abban, hogy a javaslat címe közjogellenes, a törvénynek meg nem felelő.

Lengyel Zoltán belép a terembe: Nem vagyunk tanácskozásképesek! Kérem a tanácskozásképeség megállapítását.

Justh Gyula elnök (csenget): Kéri a szónokot, hogy folytassa beszédét.

Leitner Adolf: Általánosságban szól a hadseregről. Bírálja a hadseregben divó szellemet, copfos rendszert, hosszasan szól a párbaj intézménye ellen. Azt kívánja, hogy a modern, humánus szellem modern intézményekben, újításokban vitessék át a hadseregbe. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Elnök: Szólásra senki sincs feljegyezve, ha szólni senki nem kíván, a vitát bezárom. Szavazás előtt szó illeti az előadót és azokat, akik határozati javaslatot nyújtottak be.

Moskovitz Iván előadó hosszabb beszédben válaszolt az elhangzott felszólalásokra; elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

Jekelfalussy kertelése

Jekelfalussy Lajos: Az általános vita végeztével részletesen kíván válaszolni az elhangzott felszólalásokra. Ahogyan köszönettel veszi minden komoly kritikát, éppen úgy határozottan visszautasít minden alaptalan, könnyelmű vádaskodást. Először a Schönaich hadügyminisztert ért támadásra válaszol. Kifogásolták, hogy a hadügyminiszter táborszernagnak nevezi magát. Ebben nincs sérelem, mert a hadügyminiszter aktív katona. Ami a katonai bíráskodást illeti, a kifogásokat jogosoknak tartja; az új katonai büntető perrendtartásra már valóban nagy szükség volna. Az a reménye, hogy a legközelebbi időben a Ház elé fog kerülni az új katonai büntető perrendtartás, amelynek elvei teljesen újak és modernnek. Sok kifogás hangzott el a párbaj rendszerré vált szokása miatt a hadsereg ellen. A hadseregben a párbajt büntetik; ez minden, amit tehetnek ellene. A konkrét panaszokra kijelenti, hogy semmiféle lépést nem fog tenni, ha valaki, akár a háta mögött is, valamely képviselőt visszasságokra figyelmezteti, vagy adatokat ad neki. Egyik képviselő azt mondotta, hogy a honvédségből bizonyos elemeket kimárnak, mert magyarok. Ez ellen az állítás ellen határozottan tiltakozik. Az illető képviselő azt mondta tovább, hogy a törzsvorosokat és ezredorvosokat előszeretettel helyezik át közös hadseregből a honvédségbe. Kijelenti, hogy ilyen eset emberemlékezet óta nem történt. Faji gyűlölet sem a közös hadseregben, sem a honvédségnél nincs; azért, hogy valaki zsidó, vagy magyar, senkit sem üldöznek. A hadiskolát szóló maga is látogatta, de vele, mint magyar emberrel, hajszállal se bántak másként, mint a csehvel, vagy osztrákkal. A házassági biztosítékról most, újkor lépett életbe az új rendelet s szóló lépéseket tesz, hogy ugyanezeket a szabályokat mihamarabb a honvédségnél is behozzák. A polgári életben inkább keresik a hozományt, mint a katon-

tisztek; egy hadnagy hatvanezer koronával megelégszik, többet nem kíván. (Élénk derűtség.) A benyújtott határozati javaslatok mellőzését s a törvényjavaslat elfogadását kéri. (Zajos helyeslés és éljenzés.)

Folyik a vita a zárszó jogán

Lengyel Zoltán: Félremagyarázott szavai helyreigazítása címén szólal fel. Jekelfalussy honvédelmi miniszter a felszólalásokra adott válaszában reflektált egyik megjegyzésre, amely a katonavorosokra, az áthelyezésekre és nyugdíjaztatásokra vonatkozott. Állítását megbízható információra alapította; szívesen tudomásul veszi a miniszter felvilágosítását. Tiltakoznia kell az ellen, hogy a magyar állam jogait a hadseregben a cseh, horvát és egyéb népek jogaival egyenlőnek mondják. Ez lehet a chlopy-i hadiparancs álláspontja, de a magyar nemzetet nézve mérhetetlen nagy sérelem. (Helyeslés.) Reflektál a honvédelmi miniszternek a hadiskolákra vonatkozó megjegyzéseire. A magyar nemzet érdemes arra, jogai vannak arra, hogy a hadseregben a méltó helyet megadják neki. (Helyeslés.) Általában véve köszönettel veszi a miniszter felvilágosító szavait, amelyek az ő megjegyzéseire vonatkoztak.

Molnár Jenő megfelelt Návaynak

Molnár Jenő: A zárszó jogán szól az ujoncvitát ellen. Mindenekelőtt Návay Lajos elnök tegnapi megjegyzéseire reflektál, aki olyan hangon és módon beszélt, hogy ha ő lett volna az elnök, megvonta volna önmagától a szót. (Derűtség.) Alkalmának találta az időt arra, hogy az ő állásfoglalásukat perszifalja. Tudja meg az elnök ur, hogy a nép jogait sohasem kegyelmes urak védtek meg, hanem egyszerű népképviselők, és ezek küzdelmeinek köszönheti azt Návay ur, hogy ma nem ül a szabadelpárt mögött, hanem belekerült az alelnöki szék méltóságába.

Návay Lajos (nagy gesztusokkal tiltakozik az utolsó megjegyzés ellen).

Molnár Jenő: Jekelfalussy azzal akarta ledönteni felszólalásait érveit, hogy ők azokat az egyéves önkéntesség tapasztalatai nyomán mondták. Ki kell jelentenie, hogy az ország jogait sohasem táborszernagyok mentették meg, hanem az egyszerű közemberek. (Taps.) Az igazi függetlenségi mindaddig, míg a hadseregben a mai állapotok uralkodnak, ujonkontingenst meg nem szavazhatnak. A hadseregben most tiszta exekzállapot van. Ez csak arra jó, hogy az ujonclétszám fölemelését előkészítse. Elfogadásra ajánlja határozati javaslatát.

Farkasházy indítványa

Farkasházy Zsigmond: A zárszó jogán reflektál a honvédelmi miniszter felvilágosító szavaira, amelyek nem elégtették ki azért, mert a legérdekesebb és legvitásabb kérdéseket a honvédelmi miniszter választás nélkül hagyta. Csofalkozik ezen az állapoton, holott eddig az volt a szokás, hogy a honvédelmi miniszter, mint a közös hadügyminiszterium ex pozitívája, részletes felvilágosítást adott a vitás kérdésekben. Mi — ugymond — akik a negyvennyolcas elveket valljuk...

Kállay Tamás: Csak vallottuk!

Farkasházy Zsigmond: Azt hiszem, azt ebben a Házban senki sem vonhatja kétségbe, hogy mi igazán valljuk a negyvennyolcas elveket. Ha nem vallanók, éppen olyan kényelmes lenne a helyzetünk, mint az önké. Rámutat azon azon visszasságokra, amelyek évek óta fenforognak a közös költségek kezelése körül. Authentikus tanura hivatkozott, *Pitreich* volt hadügyminiszterre. Azt várta, hogy Jekelfalussy ezeket vagy megerősíti, vagy megcáfolja. Ezt azonban a miniszter nem tette meg. Kifogásolja, hogy felsőbb hadparancsossal osztrák katonák jövedelmét növelik. Abszolútisztikus császári hadparancsossal adnak kegydíjakat, amelyek a mi kiadásainkat növelik. Tiltakozik a hadparancsossal való költségemelés ellen. Óvást emel ezen törvénytelen költségemelés ellen és felvilágosítást kér a honvédelmi minisztertől erre vonatkozólag.

Kmety Károly közbeszól.

Farkasházy Zsigmond: Ha a t. képviselő ur, aki delegátus is, ígéretet tesz arra, hogy ő szóvá teszi ezt a delegációban és tiltakozni fog a törvénytelen költségemelés ellen, abban megnyugszik és nem is kér felvilágosítást a honvédelmi minisztertől.

Kmety Károly: Megígérem! (Helyeslés.) Ha autentikus a dolog.

Farkasházy Zsigmond: Reflektál a honvédelmi miniszter megjegyzéseire; figyelmébe ajánlja, hogy nem kell nagyon lebecsülni a laikusok véleményét. Hogy mennyire ellentétben áll a modern katonaképzés a mai tullefgyelmezett katonaképzéssel, a spanyol-amerikai és japán-orosz háborúból hoz fel példákat. Nem fogadja el a törvényjavaslatot; az ő határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

A képviselőház a szőnyegen levő javaslatot a véderő-bizottsághoz visszautasítja azzal, hogy a fennálló törvényekbe ütköző kifejezések mellőzésével azt új alakban terjeszse elő. Utasítja a Ház a kormányt, hogy a közös hadsereg költségvetése realitásának helyreállítása végett haladéktalanul lépjen érintke-

zésbe a közös hadügyminiszterrel és a törvényhozás költségmégállapítási és megszavazási jogának respektálása iránt még a folyó évben intézkedjék.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter állott fel szólásra.

Az elnök (félkettőkor) arra kérte, hogy fel szólalását halasztza holnapra, mert a Ház határozata szerint most áttérnek az interpellációkra.

Bozóky Árpád kérte, hogy interpellációját, tekintettel Apponyi távollétére, a legközelebbi ülésen terjeszthesse elő.

Az ülés háromnegyed kettőkor végződött.

II.

A főrendiház ülése

A főrendiház ma délelőtt tíz órakor gróf Dessewffy Aurél elnöklése mellett ülést tartott.

Minden vita nélkül elfogadták az öt kiegészítő javaslatot, a nemzetközi cukoregyezmény be- cikkelyezéséről és a külföldi kereskedelmi szerződésekről szóló javaslatokat.

Fekete gyémántok Zselenski és Wekerle

A szénbányatelepek megvásárlásáról szóló miniszteri jelentés tárgyalása következett.

Gróf Zselenski Róbert: Nem hiva az államszociálizmusnak, mert az állami üzemek mind nagyon drágák. A szénbányáért elsősorban az államvasutakat okolja; az államvasutak igazgatósága régóta sürgeti a forgalom lebonyolításának biztosítására a nagy beruházásokat, de eredmény nélkül, mert a kormány az államvasutaktól minél több pénzt kíván ugyan, de a beruházásokkal fukarkodik. A vasutak szellemét pedig gróf Batthyány Tivadár segítette megromítani. (Derűtlenség.) Kifogásolja azt is, hogy az állami üzemek nagy konkurenciát csinálnak a magánvállalkozásnak, és hogy pártpolitikai érdekek is befolyással vannak rájuk. A pénzügyminiszter jelentését nem veszi tudomásul.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Mivel a gazdasági és a társadalmi problémák megoldásához másként hozzá se lehet fogni, akarva, nem akarva, kénytelenek vagyunk az államszociálizmusnak bizonyos teret engedni. De meg kell vonni az állam ipari tevékenységének a határát is. A magánvállalkozásnak sok jogosult panasza lehet, de az állami konkurrencia miatt nem panaszkodhatik. Az államvasutak beruházásai rohamosan növekednek, erre van mindig pénz, de a beruházások paroxizmusába azért még sem eshetünk. A szénbányának nem az államvasut volt az oka, mert hiszen Németországban és Ausztriában is volt, sőt ma is van szénbánya; Magyarországon a szénbányának igen súlyos következményei voltak; például a diósgyőri állami gyárban hónapokon át minden héten két napig meg kellett szüntetni a munkát, az államvasut napról-napra kénytelen gondoskodni a maga szén- szükségletéről, a magánipar megvan bénítva a szén drágasága miatt, számos kisebb malom pedig már tönkrement. Ezért szükséges a szén- hiány fedezéséről gondoskodni, új területek szerzése által is.

A főrendiház tudomásul vette a pénzügyminiszter jelentését.

Mehet!

Törvényjavaslatok vicinális vasutakról

Helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavaslatokat tárgyalta ezután a főrendiház.

Gróf Zselenski Róbert felszólal a kormány vicinális vasuti politikája ellen. Nem tudja megérteni, miért monopolizálja egy cég a vasuti engedélyeket? Ez a községek és törvényhatóságok rovására megy. Fővilágosítást kér a kormánytól.

Szterényi József államtitkár: A leghatározottabban tiltakozik a gyanúsítási tendencia ellen, amelyben Zselenski beszéde bővelkedik. Ez a kormány, amely a közélet purifikációját tűzte ki célul, nem tűr meg visszaéléseket. Nem tehet senki bejelentést valamely közeg ellen, hogy a törvény teljes szigorával meg ne torolnák a visszaélést. Ez a törekvés készítette arra a kormányt, hogy egy időben mindig csak egy engedelmet foglalkoztasson.

Gróf Zselenski Róbert: Ez nevetséges. Ezt józan észszel nem lehet megérteni!

Szterényi József államtitkár: Engedjen meg a nagyméltóságú gróf ur, hogy én is ugyanazzal a józan észszel gondolkodjam s megmagyarázam a kérdést. A kormány e rendszerrel az engedelmekkel való üzérkedést akarja meggátolni, a mi a törvényhatóságok és községek megsarcolására vezet. Részletes statisztikai adatokkal cáfolja Zselenskinek azt az állítását, hogy az államvasutak konkurenciát csinálnak a vicinális vasutaknak. Ami a vizuális tarifáját illeti, azt a vasuti díjtételekkel összehasonlítani nem lehet. Az arad—csanádi vasutakkal foglalkozva, kifejti, hogy a kormány maga is sajnálja, hogy ezt a vonalat vicinális vasutnak adták ki, mert ezt a vonalat nem lett volna szabad az állam kezéből kiadni.

Gróf Zselenski Róbert kijelenti, hogy felszólalásában nem mint az A. Cs. E. V. igazgatósági tagja nyilatkozott, hanem kizárólag a közér- lek vezette.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés ne- gyed kettőkor véget ért.

Andrássy Tiszát utánozza Házföloszlatással fenyegetőzik

A szájkosár-indítvány a Képviselőházban. Ideiglenes önérzet, végleges árulás. Holnap tanácskoznak a pártok

Néma parlament kell Bécsnek!

Fenyegetőznek Házföloszlatás lesz!

Egészen bizonyos, hogy a többség most már engedelmessé lesz minden vonalon. Csinálhataak vele amit akarnak, szavazni fognak a mamelukok. De az igazi függetlenségi nem nézik szótlanul a kormány garázdálkodását és bejelentet- tük a harcot. Ettől pedig nagyon fázna Wekerle- lék. Az obstrukció nem maradhat el. Mi sem természetesebb, hogy a kormány jóelőre előáll a mumussal. Andrássy ma a Ház folyosóján egye- nesen házföloszlatással fenyegette meg a dissziden- seket. A belügyminiszter több függetlenségi kép- viselő előtt ezeket mondta a Ház folyosóján:

— Ha mégis mektörténnék, hogy a disszidensek, szövetezve, vagy csak együtt a nemzetiségekkel és a horvátokkal, komolyan obstruálnának, akkor ezt az ob- strukciót három hónapig megtűrjük. To- vább nem. Nem fogjuk megengedni, hogy az ország ex-lexbe kerüljön, hanem fel- oszlatjuk a képviselőházat és módot adunk arra, hogy az ország döntsön a rendbon- tók ügyében.

Mi ez? Igazán a nemzeti kormány belügy- minisztere, a nagy alkotmánybiztosító mondja ezeket? Így beszélt még nem is olyan régen Tisza István és a darabontvezér Fejérváry is. Megis- métlődik a történelem. Bécs kedvéért a hatalom elvakult mániákusai képesek lesznek arra is; hogy szétkeressék a magyar országgyűlést.

Coki Bécsnek, de csak ideiglenesen

A kormány és szolgálatkész többsége tudva- lóleg a katonai kérdésekre és az Ausztriával közös ügyekre is ki akarta terjeszteni a szájkosár-javaslatot. Ennek Kmety Károly és Gaál Gaszton egyelőre utját vágta. Ami azonban nem jelenti azt, hogy Béccsel szemben dacolni me- részelne a koalíció. Oh, korántsem! Itt csak egy kis időnyerésről van szó, amennyiben a végleges házszabályszigorítás idejére odázták el a kato- nai és közös-ügyes klotúrt. A félhivatalos ben- cegésnek és a koalíciós mellvevőetésnek tehát nem szabad fölülülni. A coki-t csak ideiglenesen vágják oda Bécsnek. S erre is napokig kellett kényszeríteni az árulókat. Mihelyt azonban készen lesznek a választójogi reformmal, egészen szorosra fonják a hurkot. És — Andrássy, Ap- ponyi, Kossuth dicsőségére — a jövő parlament- ben tilos lesz a létszámemelést, a legvakmerőbb osztrák követeléseket megobstruálni. A parla- ment hallgat s a nemzet fizet.

Az elnök magyaráz Meddő volt a konferencia

A tegnapi pártközi konferencia határozatho- zatát nélkül oszlott széjjel, a mamelukok egy ré- sze mégis akként szeretné feltüntetni ezt a ko- médiát, mintha az értekezlet határozottan állást foglalt volna a Nagy Emil-féle módosító indit- vány mellett. Ezt maga Justh Gyula, a konfe- rencia elnöke is megcáfolja, mert félhivatalosan a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A tegnapi értekezleten semmi határo- zat nem hozatott. Mikor azokból a felszó- lalásokból, amelyek a kisebbség részéről történtek, meggyőződtem, hogy a kisebbség a limine elutasítja a házszabályrecci-

A pártközi konferenciának csufolt teg- napi botrányos komédia csak arra volt jó, hogy a kormány a házszabályrevízió édiu- máit és a nemzet előtt való felelősséget meg- ossza a pártokkal. Wekerle el akarta kerülni annak a látszatát, mintha a szólásszabad- ság ellen intézett galád merénylet a ko- mány műve volna. Tegnapi formailag még úgy állt a dolog, hogy a revíziót maguk a pártok kezdeményezték. Most már nemesak látszólag, de a valóságban is igaz: a több- ség cinkosa a kormánynak. Végigjártatták az utálatos komédiát, a pártközi konfen- ciát, amely tulajdonképpen a legnagyobb fiaskóval végződött, mert egyáltalában sem- mitféle határozatot nem hoztak. A házszabályrevíziót sem általánosságban, sem rész- leteiben nem tárgyalták. Most kiderült, hogy erre nem is volt szükség. Kormány és több- ség már eleve tisztában voltak egymással. És Nagy Emil az ál-függetlenségi „újja- vezérfehérje” ma a képviselőház elé terjesz- tette a házszabályrevízióról szóló indit- ványát. Megkezdődött tehát az alávaló játék, a szemtelen hadjárat, a rablótámadás, a melynek egyetlen célja: hogy a nemzet utolsó még meglévő alkotmánybiztosítékát kiesi- karják a parlament kezéből. Már nem is titkolóznak ezek a bécsi maszlagon fölhízó urak. Már fenyegetnek is. Andrássy, Ma- gyarország belügyminisztere, a nemzeti kor- mány egyik oszlopköve házföloszlatással fenyegetőzik, ha az országgyűlés nem teljesíti az osztrákok parancsát. Házföloszlatással fenyegetőzik, akár annak idején Tisza Ist- ván és Fejérváry a darabontkapitány! Da- rabont idők szele fujdogál. A bécsi esont- kamrákból jön ez a hideg, dermedt szó. Nem félnek Wekerléék és a mamelukok, hogy óriási vihar támad még ebből, amely el fogja sepreni a kormányt végképpen a hatalom báronyszekéből, a szolgálalkü ál- függetlenségiakat pedig örökre száműzi a husosfazekak mellől?

Kész! Mehet!

Nagy Emil, a kalauz

A házszabályrevíziós javaslat megindult dics- telen útjára. Ott disztelenkedik már a Ház asz- talán, hogy provokálja a kinullázott, elárult or- szág még megmaradt esőp türelmét. Nagy Emil, az ambiciózus fiatal mameluk-képviselő ma bete- resztette az elnökséghez a revíziós indítványt. A képviselőház indítványkönyvében ez a következő- képpen fest:

Nagy Emil: Beterjeszti indítványát, a melyet teljes szövegében a Ház elnökének átnyújtott, a házszabályok módosítása tárgyában.

Az első lépés megtörtént. A revízió már bent van a parlamentben. Nagy Emil indítványát nem kell újra ismertetni, teljesen bécsi recipe szerint készült el ez a javaslat. Benne van az a toldás, a mit tegnap Nagy Emil a pártközi konferencia elé terjesztett és a mely ezen az országgyűlésen a sürgősséget csak a választói jog reformjára, a rendes állami költségvetésre és a belüg- formokra terjeszti ki. A házszabályok vég- reformja és a választói jogról szóló javaslat között pedig junktimot helyez kilátása.

A Ház az indítvány tárgyalását a pénteki ülés napirendjére tűzte ki. Most tehát minden- rendben van. Kész! Mehet!

ziót és tárgyalni sem hajlandó, kijelentem, hogy *nagy sajnálatomra* konstatálható, hogy *a megegyezés lehetősége a pártközi konferencián ki van zárva*; ennél fogva megköszönve a szíves megjelenést, a pártközi konferenciát befejezettnek nyilváníttam.

Volt-e határozat, nem volt-e határozat, az nagyon keveset számít már. De hát nem is volt. És ezért annál súlyosabb bünt követ el a többség, hogy vakon, minden megfontolás nélkül száll sikkra a nemzet jogai ellen.

Fölvonulás előtt Összebujnak az árulók

A függetlenségi kormánypart holnap, esütörtökön délután öt órakor a klotür dögában értekezletet tart. A még mindig elégedetlenkedő, kevésszámú mameluk meggyurását ma Kossuth Ferenc személyesen vette a kezébe. Betegsége óta az este először járt a Royal-klubban és kapacitálta hibeit. Természetesen a „hazafiság“ szempontját hangoztatta és még természetesebb, hogy levette a lábukról a mandátumföltő labancokat. Az árulók tanyája különben nagyon népes volt és a főkolompók erősen megdölgözték az apróbb szenteket.

Az alkotmánypartban minden esöndes. A hatvanhetesek vakon követik Andrásst, aki mandátumbiztosító intézetté alakította át a belügyminisztériumot. A párt holnap este fél nyolc órakor értekezletet tart a szájkosár-javaslat dögában.

A nemzetiségi képviselők továbbra is a teljes visszautasítás álláspontján maradnak a revíziós tervvel szemben. Ujabb értekezletre akkor ülnek össze, ha a klotürt napirendre tűzik. Ekkor határoznak a csoport taktikájáról és haremmodoráról.

Söprük a darabont-szemetet. A képviselőház zárószámadási bizottság ma ismét a darabont-korszak ocsmány hagyatékát szellőztette. Az 1905. évi honvédelmi tárcá volt napirenden. Beniczky Elemér előadó konstatálta, hogy a költségvetés törvénytelen volt és sokban eltért az 1904. évi kezeléstől. Éber Antal kifogásolta, hogy 1905-ben minisztertanácsi határozattal rendszeres nyugdíjpótlékokat engedélyeztek, ami nyilvánvaló megsértése a nyugdíjtörvénynek és kijátszása a parlament költségvetési jogának. A kisebb tárcák zárószámadását is letárgyalták.

Apponyi és Zichy Bécsben. Apponyi Albert kultuszminiszter és Zichy Aladár a király személye körüli miniszter ma reggel Bécsbe érkeztek. Utazásuk nyilván a klotür-merénylettel van kapcsolatban. Bizonyára beszámolnak a kamarillának, hogy a koalíció akadálytalanul szállítja a saját szabadságát, a fölemelt unjonclétszámot és minden áldozatot, ami a császárnak és Ausztriának kedves.

Ó-Buda választ. Holnap, esütörtökön lesz a nagy mérkőzés Ó-Budán. A Komjáthy-párt a legjobb kilátással megy a döntő ütközetbe. Botzenhardt kormánypartí jelölt hívei a hivatalos elemek segítségével csinálják a hangulatot. A választás az ó-budai Korona-vendéglő nagytermében lesz. Két küldöttség előtt fog lefolyni a szavazás. Holnap az egész harmadik kerület talpon lesz és előreláthatólag viharos kortéziát rötönöz szavazás közben is a két tábor.

Tanulmányozzák. A kivándorlási járvány évek óta sorvasztja Magyarországot és a parlament még mindig ott tart, hogy tanulmányozza a kérdést. Szomoruan, véresen komikus ez a dolog. Ma este a függetlenségi kormánypartí kivándorlási bizottsága határozta el, hogy megsürgeti a belügyminiszternél a ki- és bevándorlási törvényjavaslatot, azután tanulmányozni fogja a tervezetet. Fölösztötták maguk közt az anyagot, előadókat választottak, aztán szétoszták. És azt hiszik, ismét megmentették a hazát, amely esöndesen vérzik tovább ezer sebétől.

Vázsonyi és Batthyány

A demokrata-vezér felel a grófnak, aki bíróság elé viszi az affért. Nyitkozna az ó-budai hivatalnokok

A Hír mai számában már jelentette, hogy Óbudán a Botzenhardt-választók tegnapi vacsoráján Batthyány Tivadar gróf szokatlanul éles és feltűnően erős hangú támadást intézett Vázsonyi Vilmos, a demokraták vezére ellen. Batthyány hazugsággal és rágalmazással vádolta meg Vázsonyit és azt állította róla, csak azért ment ellenzékbe, mert a kormány nem akarta Budapest főpolgármesterévé megtenni. A demokraták vezére — mondta a gróf — azóta haragszik reá, a mióta kiderült, hogy nem juthat be a Gresham biztosító-társaság igazgatóságába; ezt Batthyány protekciójával szerette volna elérni. Batthyány szerint Vázsonyi folyton hazudik és mindenkit megrágalmaz.

Batthyány támadásaira Vázsonyi ma nyilatkozatot tett közzé A Nap-ban. A nyilatkozat foglalkozik Batthyány személyével és valótlanoknak, elejétől végig hazugságnak jelenti ki a függetlenségi párt alelnökének állításait. Vázsonyi tiltakozik a vád ellen, mintha ő a Gresham igazgatósági tagja akart volna lenni, és e célból Batthyány közbenjárását kereste. Mikor ezeket mondja Batthyány, tudja hazudik.

Vázsonyi válaszára Batthyány Tivadar gróf ma este a következő nyilatkozattal felel:

Vázsonyi Vilmos „Válasz gróf Batthyány Tivadarnak“ címmel egy közleményt tesz közzé. Ennek a közleménynek tartalma, hangja, modora annyira alantas, durva és annyira utolsó, hogy nevelésnél és egyéniségnél fogva rám nézve erkölcsi lehetetlenség, hogy arra egyetlen egy érdemleges szót is válaszoljak. Nem tehetek és nem teszek mást, mint hogy a közleménynek a büntetőtörvénykönyvbe ütköző részeiért a bíróságnál keresek orvoslást. Gróf Batthyány Tivadar.

A nyilatkozat-háboruba ma beleszólnak az óbudai fővárosi tanítók és hivatalnokok, a kikkől Vázsonyi egyik beszédében azt mondta, hogy a kormánypartí kortesei. Ez a nyilatkozat a következőképpen hangzik:

„A lapokban azt olvastuk, hogy Vázsonyi tegnap a Komjáthy-párt társasvacsoráján úgy nyilatkozott volna, hogy a III. kerületi tanító- és hivatalnokság a fővárosi tanítósnak és hivatalnoksnak salakja. Nem tudjuk, ez a közlemény mennyiben autentikus, de ha Vázsonyi tényleg ezeket mondotta volna, akkor erre csak ez lehet válaszuk: Vázsonyi Vilmosnak amyi elintézetlen ügye van, — többek között Batthyány Tivadar gróf is tegnap a Botzenhardt-párt társasvacsoráján aljas rágalmazónak nevezte, hogy addig, amíg be nem tudja bizonyítani rágalmaikat, — mi az ő rólunk tett kijelentését csak hízegzőnek tarthatjuk és egyáltalában szükségtelennek látjuk, hogy reflektáljunk arra. A III. kerületi hivatalnokok és tanítók.“

Ki gondolta volna, hogy egy egyszerű választási küzdelem ennyire elmérgesedjék? Vázsonyi és Batthyány összetűzése csak növelni fogja az ellenzék és a kormánypartí harci kedvét.

Vicinálisok. A pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta a szabadka—gombos—palánkai és a nagyikikinda—aradi helyiérdekű vasutak engedélyezéséről szóló javaslatot. Kubik Béla azt indítványozta, hogy a bizottság szakítsa félbe az újrad—nagyikikindai vasuti javaslat tárgyalását és nyujtson módot a kereskedelmi miniszternek, hogy az Arad—Csanádi Vasutak törekvéseit elbírálja. Sztérynyi államtitkár kijelentette, hogy nem szabad megengedni egy százhuszonöt kilométeres új vonal építését oly területen, a melyre az államvasutaknak nagy szüksége van. A bizottság elfogadta a javaslatokat.

FARKASHÁZY afférjei

Provokált két képviselőt. A pártközi Komédia epilógusa

A tegnapi pártközi értekezlet még csak ünnepelesen sem folyt le, pedig a kormánynak illett volna egy kicsit ünnepelessly tenni azt a szomorú történeti alkalmat, amikor a magyar alkotmány utolsó bástyája fölött megütik a lélekharangot. A merénylők szándékosan úgy intézték a dolgot, hogy — akárcsak a híres november tizennyolcadiki éjszakán, — a mámor és a botrány fenekében lárájába fuljon az egész szabadsággyilkos gasszág. A botrányt akkor inscenálták, mikor Farkasházy Zsigmond disszidens képviselő helyes érzékekkel komédiának nevezte az egész pártközi tanácskozást, a melyre kész tervvel és kész többséggel jött el a parlamentárizmus kivégzésére végképpen elszánt kormány. A mérges kifakadások özöne zudult Farkasházy felé. Szentiványi Árpád pojacánok nevezte a szókimondó képviselőt és mikor Farkasházy tulkiabálva az éktelen lárját, kijelentette, hogy senkit sem akart sérteni, Babó Mihály ezt rikoltotta feléje:

— Akkor ön bolond!

Gróf Zichy Aladár, a felség személye körüli miniszter és mások is tettek megjegyzéseket a csinált zürzavarban, ezek azonban belátták, hogy igazságtalanul támadtak Farkasházra és ma siettek visszavonni mindent. Zichy Aladár ezt a nyilatkozatot tette:

— Nagyon sajnálom, ami történt. Elragadtattam magam.

Egy másik képviselő úgy nyilatkozott, hogy miután Farkasházy feltételeesen mondta, amit mondott, ő is kijelenti, hogy nem akarta Farkasházylt sérteni. A mesterségesen fölkavert botrányból mégis két affér lett. Farkasházy Zsigmond képviselő a konferencián használt sértő kifejezésekért ma este dr. Pilsy István képviselő és Lenkey Gusztáv hírlapíró által lovagias elégtételt kért Szentiványi Árpád és Babó Mihály képviselőktől. A provokált képviselők holnap nevezik meg segédeküket.

Birák és ügyészek törvénye. A képviselőház pénzügyi bizottsága mai ülésében foglalkozott a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatlall. A főlshólalások közül a legszakzerűbb Issékutz Gyözöc volt; szerinte a javaslat nem elégíti ki a bírák minden jogos igényét, de figyelemmel kell lenni az iránt, hogy az állampolgárokat nem szabad túlságosan megterhelni. Az ügyészi és vizsgálóbírói pótlékok elavult igazságügyi politika maradványának tekintti. Günther igazságügyminiszter kijelentette, hogy elsősorban a kisexistenciákon kíván segíteni. A fizetésjavítás örve alatt senkit meglárosítani nem akar s ezért adminisztratív uton fog gondoskodni a kárpótlásról. A bírói szervezet revíziójával is foglalkozik s itt az lesz az újítás, hogy az egyes bírák előbb a törvényszékek kebelében szerezenek gyakorlatot. A javaslat 1.576.310 korona teherral jár. A bizottság elfogadta a javaslatot.

I. Nyomorultak, Gazemberek. II. A BÜNÖS BUDAPEST.

IRTAK: TABORJ KORNÉL hírlapíró
SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.

A két Kötet ára 2 kor.
(Postadíj 20 fillér, ajánlja 45 fillér.)

Kapható A NAP kiadóhivatalában
— Rökk Szilárd-utca 9 sz.

A főbb fejezetek címei:

A nyomortól a bűnig : A művészet
csalói : Hipnotizmus, spirítizmus :
A perverzek : A bűn specialistái :
Hamis játékosok : Zsarolók : Uzso-
rások : Anarkisták, gyilkosok :
: Szembőlűzők :

BÜLOW a választójog ellen

Birodalmi gyűlés rendőrfedezettel

— A HIR tudósítójának távirata. —

Berlin, január 22.

Ma választott Bülow herceg, birodalmi kancellár a szociáldemokratáknak a választói jogra vonatkozó interpellációjára. Tekintettel az elmúlt napok véres tüntetéseire és az izgatott hangulatra, a parlament épületét már korán reggel *revolverrel is fölfegyverezett rendőrsapatok* vették körül. Száz meg száz gyalogos és lovasrendőr zárta el a birodalmi gyűléshez vezető utcákat, amelyekben *megszűnt a forgalom*. A városban mindenfelé őrszolgák cirkáltak és a 'Spree' hidját külön felügyelet alá helyezték. A várt gyülekezések azonban nem történtek meg.

A képviselők háborítatlanul jutottak be a parlamentbe, ahol a folyosókon rendkívül élénk volt az élet, s a képviselők igen nagy számban voltak jelen. A ház a szociáldemokraták interpellációját tárgyalja a *birodalmi választói jognak az egyes szövetségi államokban való behozatala* tárgyában.

Bülow herceg kijelenti, hogy nem kíván a porosz választói jog megváltoztatásának módjaira kitérni, miután ez *Poroszország saját ügye*. A zavargások ügyében benyújtott interpellációra vonatkozólag elmondja a kancellár, hogy minden óvintézkedést megtétele az utcai kihágások ellen. *Nem német szokás a politikát az utcára kivinni*. Az utca a szabad forgalomé és nem fogja tűrni, hogy az agitátorok igényt tartanak az utcán való uralkodásra. *Félrevezett tömeg semmit sem erőszakolhat ki* egy kötelességtudó kormánytól. Óva inti a szociáldemokrata pártot és munkáslakosságot, hogy a *pártfanatikusokért és uszítóikért* ne károsítsák meg magukat.

Bülow beszédét a szociáldemokraták nagy zajjal és *közbeszólásokkal kísérték*. Fischer képviselő lármában kezdte meg beszédét, miközben *a teremből számos képviselő kivonult*. Fischer kifejti, hogy a tüntetéseket nem a szociáldemokraták rendezték. *Meg kell teremteni az általános választói jogot*, mert ha a polgárság rendezhet hazafias tüntetéseket a császár mellett, akkor a munkásságnak is joga van demonstrálni. (A többség *visszeg*.)

Stolberg gróf elnök Fischer képviselőt a használt „rendőri infámia” kifejezésért utólag rendreutasítja, majd *Kreth* képviselő beszélt és elmondta, hogy a tüntetések nem voltak nyugodtak és impozánsak. A szociáldemokrata vezetők távol maradtak a zavargásoktól, mert azt tartják, hogy *a testi távollét jobb, mint a lélek-jelenlét*.

Kreth beszéde további részében felháborodva konstatálja, hogy nőket és gyermekeket is buzdítottak a tüntetésre, hogy a rendőrség ellen pajzsul szolgáljanak. *E szavak után nagy botrány tört ki*. *Bebel* öklével fenyegeti a szónokot, *Stadthagen* pedig ismételtén *Kreth* felé kiáltja: — *Gazember! Szentelen!*

A felháborított kedélyek nagynehezen esilapodtak le és azután még több képviselő beszélt a többségből *az általános választói jog ellen*. A legközelebbi ülést holnap tartják.

*

A tegnapi tüntetésekor a Schifbauerdammon letartóztatták és ma átkísérték a ügyészséghez a tüntetők négy vezetőjét. Láztás miatt fognak ellenük vádat emelni, amire a büntetőtörvénykönyv tíz évig terjedhető fogházat mér. A rendőrfőnökségen külön osztályt állítottak, amelynek az a feladata, hogy a munkástüntetők vezetőit szemmel tartsa és megállapítsa, hogy kik ellen lehet láztás címén vádat emelni.

— *Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek előfizetése január 15-én lejárt, sziveskedjenek a lap akadálytalan küldése érdekében előfizetéseiket idejében megújítani.*

A HIR

Strófák a napról

Hohenau és Lynar

Zárt ajtók mögött
Tárgyalják a berlini botrányt.
Egy katona kardot ránt
És nem enged be senkit.
Ez valamit jelent
Mi folyhat odabent?

Kivándorlás

Összeül a Royal-klubban
A kivándorlási bizottság.
Oh, milyen igazuk van!
Boldog lenne Magyarországon,
Ha visszajönnének
Az elszakadt testvérek.
De még boldogabb volna,
Ha az egész Royal-klub —
Kivándorolna.

☞ **A jelölt koszorúja.** Az ó-budai dohánygyár igazgatósága kedveskedni akart a kormány párt jelöltjének, *Botzenhardt* Jánosnak és ezért a gyár mintegy háromszáz munkása és munkásnője közt gyűjtést indított egy koszorura, hogy amikor a választási elnök kihirdeti majd *Botzenhardt* győzelmét, a gyár deputációja bizalmának közfeltehető jeléül átnyújtsa az új képviselőnek. A hatalmas babékoszoru, melyet a szegény munkások véres verejtékekkel szerzett filléreire csináltak, tegnap már el is készült és széles szalagján ott csillog *Botzenhardt* János aranyával kihimzett neve. A sors ironiája azonban alighanem megbosszulja magát ezen a túlságos buzgóságon, mert *Botzenhardt* elvesztette már népszerűségét a kerületben és *Konjathynak*, az ellenzék jelöltjének biztos a győzelme. Leghelyesebb volna, ha a gazdátlanul maradt babékoszoru leveleit felgyadosná és cigarettákat csinálnának belőlük. Rosszabb már ugy sem lehet az ó-budai cigarettá.

☞ **Nyavalyások országa.** Nyavalyásfalu kis oláh község és Hunyadmegyében fekszik, elrejtve a hegyek között. Ebben a nyavalyás törpe faluban — ki gondolta — éppenséggel nem nyavalyások az emberek, sőt meglehetősen kemény legények. A község lakói ma éjjel megölték *Zsula* Sándor esküdtet, amiért ez a korcsmák bezárását ellenőrizte. Az egyik korcsmában egy csomó oláh paraszt mulatozott. Mikor a záróra elmúlt *Zsula* ráparancsolt az emberekre, hogy menjenek haza. Ezért irtózatosan megharagudtak az esküdtre. Balesetek az utcán és bottal agyonverték. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. Hát bizony elég nyavalyás állapotok ezek, hogy még min lig megtörténhetik Magyarországon ilyen borzalmas dolog. Nyavalyás az egész ország, nyavalyások a vezetői, akik nem törődnek a nép nevelésével, a közérkölcsök megjavításával, hanem csak arra van gondjuk, hogy holmi cifra lim-lom, rongy kitüntetések fejében kisajtolják ennek a nyavalyás országnak minden zsirját, mert ebből táplálkozik a dicső összmunka, ettől hizik az a nyavalyás Bécs.

☞ **Uj mundérban a közös armádia.** A közös hadsereg tudvaleg át fog alakulni, már tudniillik nem a szellemében, hanem a külsőségek szempontjából. Valamennyi gyalogezred új kékeszürke egyenruhát kap; a gyalogság meggyvörös, a vadászok füzőld, az utászok sötétzöld és az őlemezési csapat kék hajtókát. Az ezred számát a zubbony vállszalagjára és esetleg a sapka oldalára fogják fölvarrni. Megváltozik a tisztek egyenruhája is. A bakatisztek sűrű ruhát, aranyrózsás sűrű sapkát és sárga bőrkamáslit fognak viselni és fényes, nikkeles kardjuk helyett feketére befuttatott rövid kardot kapnak. A közös hadügyminiszter ilyennek tervezte ki a hadsereg új toalettjét, s csak a király jóváhagyásától függ, hogy az átalakulás rövidesen megtörténjék.

„Agyonverjük a magyarokat!”

Kovaszinc aradmegyei faluban a románok megtámadták a község házat. Meg akarták akadályozni a községi választásokat. A pápa izgatta őket

Vasraverték a főkolompot

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, január 22.

Arad vármegyében most folynak a községi tisztújítások. Mint ilyenkor történni szokott, az idén is sok helyen tulzásba csapott a román választók fanatizmusa, amely ma *Kovaszinc* községben nagy zavargásban nyilvánult meg. A magyargyűlölő dákórománok *Kure* Mihály pápa láztására *megtámadták a község házat*, s csak a választást vezető *Faragó* István világosi főszolgabíró erélyes intézkedése akadályozta meg a vérontást.

Kovaszincen kizárólag románok laknak, akiknek egyik része magyarbarát, a másik fele azonban gyűlöl mindent, ami magyar. A román tulzók vezetője *Kure* Mihály görögkeleti lelkész. A múlt évben is fölbújtotta híveit a magyarpárti községi előljáróság ellen és e miatt *félvelet ült az államfogházban*. A szigorú büntetés azonban nem jőzantotta ki a derék lelképáztort. Ma korán reggel összegyűjtötte a dákórománokat és alig nyitotta meg *Faragó* főszolgabíró a választást, *botokkal és vasvillákkal fölfegyverezett nagy tömeg* román vezetett *Kure* a község háza elé. A zavargók éktelen lármában törtek ki:

— *Bitang magyarok! Ez román község! Mi vagyunk benne az urak! Agyonverünk benneteket!*

A pápa erre biztatni kezdte a románokat, hogy támadják meg a község házat és a benne összesereglett magyarpárti románokat. *Faragó* József főszolgabíró látta, hogy szép szóval a zavargókat nem lehet lecsillapítani, ezért *parancsot adott a csendőröknek a románok szétosztására*.

A csendőrök néhány perc alatt meg is tisztították a község háza környékét, *Kure* Mihályt pedig elfogták és a főszolgabíró intézkedésére *vasraerve Világosra szállították*. A választásokat ezután háborítatlanul folytatták tovább s a képviselőtestület tagjai *nagy többséggel a magyarpárti románok* jelöltjei lettek. A pápát késő estig fogva tartották Világoson s csak akkor helyezték szabadlábra, mikor hívei felelősséget vállaltak a rendért. A fanatikus lelkész ellen egyébként *izgatás* címén eljárást indítottak.

☞ **Vakmerő rablók.** Két jól öltözött ember állított be a Szent László-ut 83. száma alá, *Lacza* Miklós majoros lakására, ahol csak a majoros kisleánya tartózkodott éppen.

— Az előljáróságától jövünk, — mondták a tizenegyes *Lacza* Máriának — telekkönyvi ügyben keressük a papát.

Mariska hasztalanul kérte, hogy várják meg a papát, a két ur hivatalos komolysággal mondta:

— Várni nem lehet. Gyertek csak velünk, az istállónál kezdjük meg a dolgot.

A leány kézenfogta hat éves hugoskáját s az idegenek után ment. Egy ideig motoszkáltak odakint s közben a leány észrevette, hogy az egyik idegen visszasiet a lakásba. Utána lopózott és látta, amint a szekrényeket fészegette. A tolvaj cinkostársa le akarta ütni a szemes teremtest, de a leány kiszökött s a közelben levő őrszobába szaladt. Elmondta, hogy rablók vannak a lakásban. A rendőrök átvonultak, de a betörőket már nem találták ott. Száz korona készpénzt vittek el. Hasonló módon két helyen foszogatnak már.

☞ **Házasság.** *Szőnyi* J. László, az Iparművészeti Múzeum tisztviselője eljegyezte *Eperjessy* Károly rendőrkapitány és *Schöpke* Agnes leányát, *Eperjessy* Etelka okleveles tanítónőpatronessét.

A HIR

Megnyilt egy sír...

Kőhalmi Vilmos aradi nyomdatulajdonos fiatal feleségét ma exhumálták. Az asszony újévkor szívenlőtte magát és fiúvegyilkosság gyanúja miatt följelentést tett. A szakértők megállapították, az öngyilkosságot

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, január 22.

Ujesztendő napján — mint A HIR annak idején megírta — megrázó tragédia történt Lippa környékén a gyönyörű, hóval borított hegyi ösvényen, Kőhalmi Vilmos aradi nyomdatulajdonos csudaszép, fiatal feleségével látogatásban volt új évkor az édesapjánál Lippán, ahonnan a közeli Székács községbe mentek át, hogy a férj egyik vendéglős-barátjánál nagyot mulassanak. A dárídó egész éjszaka tartott, a nagyon érzélgős természetű fiatalasszony különösen jókedvében volt és reggel mámorosan indultak neki a Lippára vezető utnak. A hegyoldalon haladt a társaság, a házaspáron kívül ott volt a fiatal asszony sógornője és Kőhalmi Vilmos azzal rémitette őket, hogy a nála lévő revolverrel lövöldözni akart. Az asszony megijedt, elkérte a revolvert az urától és a sógornőjével együtt messze előrehaladt a hegyi uton. Egy szakadékhoz értek, ahol csak egyenkint lehetett átjutni, itt Kőhalmi utitársnője kissé hátramaradt, a fiatal asszony pedig az egyedülállót arra használta föl, hogy a nála lévő revolverrel szíven lötte magát. A férj és a sógornő hallották a lövés zaját, a szakadékon keresztül nagynehezen elérték az asszonyt, aki ott feküdt egy hatalmas szikla mentén — holtan. Szívéből patalkozott a vér és mellette feküdt a revolver, amely nyomban megölte.

A Székács községbeli csendőrség megjelent az öngyilkosság színhelyén és másnap a székácsi csendőrség fedezete mellett temették el Kőhalmi Vilmosnét. Pár nappal a temetés után megjelent A Hír szerkesztőségében Barta József vasuti alkalmazott, a tragikus véget ért fiatal asszony sógora és elmondta, hogy neki alapos gyanúja van arra nézve, hogy az asszony nem természetes halállal mult ki. Barta ezt a gyanúját a hatóság előtt is kifejezte és előbb a férj ellen, majd pedig ismeretlen tettes ellen gyilkosság miatt följelentést tett a temesvári királyi ügyészségnél. Megindult az eljárás, az ügyészség elrendelte Kőhalmi Vilmosné exhumálását, ami tegnap meg is történt. A székácsi temetőben fölnyitották a frissen hantolt sírt és a szakértők megállapították, hogy a fiatal asszony öngyilkossággal vetett véget életének. A férj azt mondja, hogy felesége szenzibilis természetű volt és a végzetes lippai látogatás alkalmával is többször mondta sógornőjének, hogy ő nemsokára meghal és akkor minden ruháját neki hagyja örökül. Érdekes, hogy Kőhalmiék az öngyilkosság előtt három héttel keltek egybe. Szerelmi házasságot kötöttek, Kőhalmiék egyike volt a legünnepeltebb aradi szépségeknek, akinek a kezéért nagy versengés folyt.

Szerencsétlenül járt munkás. A köbányai Ganz-féle vaggongyárban Hajdu András huszonegyéves lakatosnak munkaközben egy nagy kalapács a hasára esett. A szerencsétlen fiatalember belső vérzést kapott. A mentők a Dollinger-klinikára szállították. Állapota nagyon súlyos.

Halálozás. Persich Ferdinánd, Lovrána polgármestere ma influenzában meghalt.

Két lyuk a levegőben. Ma délután négy órakor a cinkotai határban dr. Varságh Zoltán és dr. Gaál Endre pisztolypárbajt vívtak. Varságh segédei Muzsa Gyula és Hédervári Lehel országgyűlési képviselők, Gaál segédei Luby Géza orsz. képviselő és dr. Bartos János voltak. A párbaj kétszeri golyóváltás után sebesülés nélkül végződött. A felek nem békültek ki.

A jótékonyág hiénái. Ujabbán a főváros gyárainál, intézeteinél, kereskedőinél, sőt magánosoknál is szélhámosok járnak, akik arra való hivatkozással, hogy a mentők javára dolgoznak, különböző megrendeléseket, sőt könyöradományokat is gyűjtenek. Az *Önkéntes Mentőegyesület* most arra kér mindenkit, hogy ha valaki, bármilyen ügyben az egyesület nevében jelentkezik és hivatalos igazolványt felmutatni nem tud, adják át a legközelebbi rendőrnek, mert bizonyosan szélhámos.

A Kossuth-szobor pályázata. A Kossuth-szobor pályázata február 26-án jár le és a pályaműveket erre a határidőre az Iparcsarnokba kell küldeni, ahol három hónapon át kiállítva tartják azokat. A székesfőváros tanácsa legutóbb intézkedett bírálóbizottsági tagok kiküldése iránt. A külföldi szakértők közül Albert Bartholomé párisi, Charles van der Steppen brüsszeli és Dávid Calandra torinói szobrászokat kérték föl, akik tavaly résztvettek a Szabadság-szobor bíráló-bizottságában.

Tifusz a toloncházban. Ijesztő hírek kerültek forgalomba a budapesti rendőrség toloncházáról: veszedelmes tifuszjárványt elgerttek pár nap óta. Tény az, hogy több fogoly tifuszt kapott, de a rendőrség a leghatározottabban tiltakozik a járvány hangoztatása ellen. November havában betegedett meg először egy *álkeltó tolonc*, aki már magával hozta a bajt. Azóta összesen tizenegy tifusz-eset történt, ami — így állítja a főkapitányság sajtóirodája — a városban meglehetősen elterjedt tifusz esetek mellett nem minősíthető különösen súlyos állapotnak. Az utóbbi napokban szigorú intézkedéseket tettek. Két termet, amelyben tifuszbetegtek voltak, dezinficiáltak s egészen bezárták. A *közbiztonság* ellen való kihágás miatt elítéltek kivételével mindazokat, akiket pénzbüntetésre, illetve azt helyettesítő elzárásra ítélték, békén hagyják: a büntetésük kitöltését egy hónapra felfüggesztik.

Hevesi Ödön temetése. Ma délután temették el nagy részvét mellett Hevesi Ödönt, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatóját a kerepesi temető halottasházából. A temetésen megjelentek az elhunyt barátai és tisztelői, s mindenfelől tömérdek virág és koszorú érkezett a ravatalra. Koszorút küldöttek többek között a legnagyobb fővárosi és vidéki pénzintézetek.

A rókusú plébánia betörője. Tihanyi Károly, a Rókus-kórház plébánosa ma újlag megjelent a főkapitányságon, s az egyes napilapokban a lopási esetet kiszínező, elferdítő hírekkel szemben kijelentette, hogy őt semmi más ok nem vezette panasza visszavonására, mint a Rókus-templom gondnokának, Krémer Géza Rákóczi-ut 10. szám alatt lakó Pesti Hazai Első Takarékpénztári főtitkárjának az a határozott nyilatkozata, hogy ebben az esetben károsodásról egyáltalán nincs szó. Az eljárás beszüntetését is az ő egyenes kívánságára kérte.

NYILTTÉR

E rovat alatt kölöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A HIR

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

A magyar korona országai, Ausztriába és a megszállott tartományokba:

EGY HÓNAPRA	1 kor. 40 fill.
NEGYEDÉVRE	4 " — "
FÉLÉVRE	8 " — "
EGÉSZ ÉVRE	16 " — "

A német birodalom államainak területére:

EGY HÓNAPRA	2 kor. — fill.
NEGYEDÉVRE	5 " 80 "

Franciaország, Belgium, Svájc, Spanyolország, Olaszország, Dánia, az Egyesült Államok és a Balkán területére:

EGY HÓNAPRA	2 kor. 30 fill.
NEGYEDÉVRE	6 " 70 "
ÉLÉVRE	12 " 50 "

KALOGÉN
BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM, A LEGJOBB

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lípót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közel nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

BERGER BÉLA

Koronaherceg-utca I. szám

finom uridivat üzletét megvettem. Naponta a rak-táron lévő finom fehérműk, nyakkendők, angol havelokkok, plaidok, esernyők, kalapok, selyem-trikók és a többi cladatnak.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca I. szám

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

*** Hercegek iskolája.** (A Magyar Színház ujdonsága.) Ez a francia színjáték tulajdonképpen nem új a budapesti közönség előtt. Francia nyelven színre került már, alig néhány hónappal ezelőtt, mikor a Magyar Színházban vendégszereplő Constance de Linden asszony társulata *Education de prince* címen mutatta be Maurice Donnay négyfelvonásos vígjátékát. A *Hercegek iskolája* nem is vígjáték, hanem elejétől végig karrikatura. Szellem és ötlet kevés van benne, csak burleszk komikum és olesó humor. És — ami francia darabról szinte hihetetlen — jó adag trivialitással megspékelve. Szilisztria királynéja, akinek a férjét detronizálták, Párisban élvezi a száműzetés éppen nem keserű idejét. Fiát, a trónörökösöt pedig különös módon készíti elő a kissé még bizonytalan uralkodásra: és a szerelem iskolájába küldi, életet tanulni. A királyné egész csomó szeretőt vesz a fiának, aki aztán ugyancsak heletanul a szerelemben. Ebből áll a darab. A végén a karrikatura-királyné, aki inkább egy balkáni disznókereskedő özvegyéhez hasonlít, szintén beiratkozik a szerelem iskolájába és a fia nevelőjének a szeretője lesz. Egész sereg kottott nő és kottott férfi jár-kei a színpadon. Ezekkel mondat a szerző sovány szellemességeket. A közönségnek különben tetszett ez a „francia“ levegő. Nagy sikere volt Pálmay Ilkának, aki a darab egyetlen jó szerepét, a királynét játszotta pompásan. Jók voltak *Urtos Gyula*, *Z. Molnár László* és *Hajós Mariska* is. (G. Z.)

*** Ujházi Ede jubileuma.** Az Országos Színművészeti Akadémia január 25-én szombaton este fogja megünnepelni Ujházi Ede tanári működésének huszonöt éves fordulóját. Ez alkalommal az Uránia színpadán a Cigány kerül színre, melyet a mester maga vezet. Az előadás kezdete előtt fog lefolyni a jubiláris ünnepély, melyen az igazgatóság, tanári kar és volt növendékei fogják átadni az ünnepeltnek emléktárgyaikat. Ugy volt, hogy az előadást bankett követi, de ez a mester határozott kívánságára elmarad.

*** Álarcosbál a Vigszínházban.** Az idei farsang legsikerültebb mulatsága lesz a Vigszínházi álarcosbál, mely február 7-én fog lezajlani. Ez lesz az első álarcosbál, a melyet a Vigszínházban tartanak. A Vigszínház igazgatósága az álarcosbált a Budapesti Ujságírók Egyesülete javára rendezi.

x Több millió család nyugalma forog kockán, ha idejében nem kezdjük meg az irtóháborút családi békénk és nyugalomunk megrontói és elrablói — a poloskák — ellen. Az első tavaszi nap-sugár életre kelti e férgeseket is, de ha minden gondos háziasszony a megfelelő fegyverrel várja e rut és alattomos ellenséget, úgy biztosan megóvja családjá nyugalalmát. E fegyver, az oly gyorsan világhírűvé lett Mort poloskairtószesz, mely kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva fölhülmolja az összes eddig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem ami fő, azok petéit is véglegesen kiirtja. Üvege — 40, — 80, 120, 250 és 500 korona. Vidékre a 2 korona 50 filléresnél kisebb nem szállítható; láda és szállítási levél 50 fillér külön. Főraktár: Majthényi Béla droguistánál, Budapest, IX., Vámház-körút 15., Lónyay-utca sarok.

Robbanás a budai Ganz-gyárban

A sztrájkolókat gyanusítják

A Ganz-féle gyár budai villamos-telepén robbanás volt ma este. Nyomában tűz támadt. Egy munkás meghalt, többen megsérültek. Bűnös gondatlanságot, gyújtogatást emlegetnek, de ezt a nyomozás nem bizonyította be. A rendőrségben folyik a vizsgálat

Ma este nyolc óra előtt hatalmas dörrenés verte fel a Viziváros csöndjét. A Ganz-gyár villamos telepén, a melynek frontja a Lövőház-utca 39. száma alatt van, robbanás történt az ugynevezett gombolyító-műhelyben. Minthogy ez a helyiség teli volt könnyen gyuló anyaggal, természetesen hamar lángba borult az egész épület s komoly veszedelem fenyegette az egész óriási telepet. A tüzoltók szokatlanul nagy apparátussal vonultak ki és impozáns munkát végeztek. Több milliónyi értéket sikerült is megmenteni, de odaveszett egy családos, derék ember s nyomorékká lett a munkások ketteje. Részletes tudósításunk a következő:

A villamos pokol

Egy halott, három súlyos sebesülés

A villamossági részvénytársaság nagy telepe körülbelül tízezer négyszögméternyi helyet foglal el a Marcibányi-tér, továbbá a Lövőház-, Kőrökus- és a Fény-utca közt. A telep közepén, hosszú, egyemeletes épületben van a gombolyító-műhely s ezenkívül még a próbaterem s az asztalos-műhely. Hat órakor véget ér a napi munka s a külön, éjszakai üzem következik váltott csapatokkal. A gombolyító-műhelyben hetven-nyolcvan ember fogott a munkához ezen a szomorú estén.

Háromnegyed nyolc óra lehetett, amikor a robbanás megremegette az egész favázat, kevés téglanyagot tartalmazó épületet. Az egyik közfalat, amely a gombolyító- és az asztalos-műhely közt van, széjjel is vetette a robbanás ereje. A szárítókemence, amelynél a kábeleket preparálják, apró darabokra vált, a villamos huzalok lángba borultak, olajfolyó áradt szerteszét, pattogott a sok száraz fa, kábitó büzt árasztott a kátrány s messzi területen iszonyu hőség tette elviselhetetlenné a tartózkodást.

Ebben a villamos pokolban szinte hőroszi tettnek látszott az a mentés, amely végre is a legfontosabb feladat volt: a bentrekedt munkások kihalászása. Tíznel többet földhöz vágott a robbanás, háromra pedig rázuhant egy vasajtó. Közülök egyet már csak holtan cipédhetek ki. A robbanás valósággal odalapította a falhoz. Nagynehezen állapították meg később a személyazonosságát: Hochmayer Ferenc József nagykárolyi születésű, huszonnyolc éves lakatos, Erzsébetfalván, a Korona-utca 9. száma alatt lakott. Nős ember s állítólag több gyermeke van. Most a törvényszéki orvostani intézet boncolótermében fekszik. Jobb lábát törte s számos helyen összegegett Demeter László, a combján és mellén sérült meg továbbá Szantner János, akiket az Új Szent János-kórházba vitték. Később egy gyári tüzoltó, névszerint Simonek János is megsebesült.

Csak az embermentés után láthattak neki az oltásnak. Mihelyt az első lángnyelv kiesapott, dolgozni kezdett a gyári tüzoltóság, de nagyon rövid ideig maradt egyedül. Gyorsan ott termett a központi s az összes pesti kerületek tűzörsége Janicsék Andor és Blaschnek Hugó vezetésével. Maga Boda Dezső főkapitány is megjelent a hatalmasnak jelzett tűz színhelyén. A főkapitányságról dr. Vaday László ügyeletes rendőrkapitány és dr. Koós Géza fogalmazó, valamint Fesching Antal felügyelő vezetésével nagy csapat gyalogos és lovasrendőr is kivonult. Segítségre odavezényelték a 52-es számú gyalogezred tűzkészülékét meg a bosnyák bakák egy csapatját is.

A tüzoltók igazán bravúrosan dolgoztak s a legteljesebb elismerést érdemlik. Négy oldalról támadták meg a tüzet, villámgyorsan bevették az ablakokat, leszedték a vasrácsokat s tizenkét sugáresővet vezettek be az épületbe. Félóra se telt el és már konstataálhatták, hogy a telep biztonságban van, a többi épületbe nem jutott el a pusztító láng. Meg tudták menteni nagy erőfeszítéssel a próbatermet és az egész asztalos-műhelyt is. Csak a hozzáértő szemtanúk ítélethették meg, hogy milyen hatalmas munkát produkáltak ezek a vakmerő és ügyes emberek. Tíz óra felé bevonult a két gőzfeeskendő, mert a lokalizálást egészen befejezték s aztán már aránylag csekély dolog maradt hátra.

A kár jelentékeny: amennyire ma megbecsülhették, kétszáz ezer korona. Csupa értékes s nagyrészt földolgozott anyag volt a pusztítás színhelyén.

Gyújtogatás vagy szerencsétlenség?

A rendőrségi vizsgálat

A tűz okát többféle verzió magyarázza. Az első az, hogy a robbanóanyagok támasztották a veszedelemet. A gombolyító-helyiségben ugyanis, ahol a kábeleket speciális alakú fakerekekre juttatják, *warnisch-lakkal* teli hordók voltak. Ezzel a lakkal vonják be azokat a szalagokat, amelyekkel aztán a huzalok végét izolálják. A benzoltartalmu lakk robbanása borította volna lángba a műhelyt. A másik verzió szerint *tulhevítették* a szárító-kályhát, aminek robbanás lett a konzekvenciája, vagy maga a roppant hőség fejlesztett gázokat, amelyek a hordók tartalmát fölrobbantották. Kétségtelen csak annyi, hogy a tüzet robbanás előzte meg.

A gyárigazgatóság bizonyos emberei vétkes gondatlanságról, sőt szándékos büncselekményről, gyújtogatásról is beszélnek. A villamossági telepen tízenegy nap óta *részleges sztrájk van*, hatvanegy vasesztergályos áll bérharcban. Azzal gyanusítják most a sztrájkolókat, hogy valami uton-módon ők idézték föl a veszedelemet. A legjobb esetben — mondják — gonosz könnyelműség történhetett. A gyárban tilos a dohányzás, de már többeket rajtakaptak, hogy pipáltak. Valamelyik elhajtott gyújtó vagy cigarettá eshetett bele az egyik hordóba.

A rendőrség kósza mendemondának kellett, hogy tekintse ezt a súlyos vádat, amíg kétségtelenül be nem igazolódik. Éjfélig pedig egyáltalán nem sikerült rábizonyítani a munkásokra, hogy büntetőjogi felelősség terhelné őket. Az ügy eddig olyanforma stádiumban van, hogy ártatlanokat vádoltak meg. Az egyetlen illetékes hozzáértő tanu, Löbl Bertalan üzemvezető, aki a gombolyító-műhelyben dolgozott, a leghatározottabban vallotta, hogy a tüzet a szárító-kályha robbanása okozta. König Gyula főmérnök szerint a kályha tulfűtése okozta a robbanást, tehát vétkes mulasztás történt. Gyújtogatást ő sem emlegetett. A két megsebesült munkás azt vallotta, hogy a robbanástól bedőlt falnak a vasajtaja zuhant rájuk s így sérültek meg. A gyújtogatás vádját rágalomnak mondják s kijelentik, hogy nyolevan ott dolgozó munkástársak közül egy sem vallhat mást. A főkapitányságon még folyik a kihallgatás és valószínűleg hajnalig tart. A tanuk egy részét az éjszaka folyamán nem tudták előkeríteni s holnap fogják kihallgatni őket. Különösen fontos lesz Ványi Béla előmunkás, továbbá Izsó, Havelka és Skutz munkások vallomása. Egytől-egyig megcáfolják a gyújtogatás vádját.

TÁVIRAT TELEFON

Hohenau és Lynar bünei

Berlin, január 22.

Hohenau és Lynar grófok ellen, akiket fajtalan üzelmekkel vádolnak, ma délelőtt kezdte meg a tárgyalást az első testörhadosztály bírósága. Negyven tanu jelent meg, csaknem valamennyien katonák. Meghívták a tárgyalásra Harden Miksát is, aki orvosi bizonyítvánnyal mentette ki magát. A tárgyaláson két katonatiszt tölti be a gyorsírók tisztét. Hohenau Vilmos grófot azzal vádolják, hogy 1904-ben *Bollhardt* testörrel fajtalanzkodott. Lynar gróf *négy esetben* követett el homoszexuális cselekményt. *Sello* védőügyvéd a nyilvánosság kizárását indítványozta. A bíróság elfogadta az indítványt és kiűritette a termet. A tárgyalásról semmi sem szivárgott ki. Valószínű, hogy szombaton lesz az ítélethirdetés. A vádirat gróf Hohenaut egy esetben vonja felelősségre, Lynar ellen azonban három esetet sorol föl, még pedig az elsőben egy *közlegény* panaszára hivatkozik, a második esetben a tisztiszolga tett följelentést ura ellen, hogy *viszállt hatalmával*, a harmadik esetben sok tanu van rá, hogy a tábornok *több alárendeltjével fajtalanzkodott*. Lynar grófnak a hesseni nagyhercegné huga, *Solm-Lych* hercegnő a felesége és két fia van. Hohenau grófnak *Hohenlohe-Oehringen* hercegnő a felesége és több gyermeke van.

Pusztit az influenza

Hetvenöt halott

London, január 22.

Liverpoolban súlyos influenza-járvány tört ki. A betegek száma *ezrekre rug*. Akárhány üzletet és irodát be kellett zárni, mert *az alkalmazottak mind betegek*. A postán és a rendőrségen kiségitőket alkalmaznak. Az epidémia kitörése óta *hetvenötön haltak meg influenzában*.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal

viseltek a **Scott-féle Emulsió**

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halászt — kérjük nyolc lombo vanni.

iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető **legjobb erősítőszert**. Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált kitűnő szert kellene használniuk, a mikor gyengék, [fáradtak és kedvetlenek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.

Telefon szám 102-39.

Gyógytényezők:
 Elektromágneses gyógyítás.
 Röntgen-sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonváltság).
 Kék fényvel való kezelés
 Villamos hő- és fényfürdők.
 Villamos massage.
 Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos és szénsavas fürdők Aranyeres csomók.

Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
 Álmatlanság.
 Hűdések (Paralysis).
 Gerincvelősorvadás. (Tabes)
 Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
 Szívbetegségek.
 Vérérdénye meszesedés.
 Köszvény és csusz (Rheuma, ízületi és csontbajok).
 Székrekedés.
 Anyagcsere bajok (elhizás).
 Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizsketés).
 Aranyeres csomók.

■ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
 Kezelés egész napon át. ■■ Kíváratra prospektus.

Félmillió koronás bankcsalás

A József- és Ferencvárosi Takarékpénztár igazgatóságát csalás és sikkasztás bűntette miatt följelentették. Vécsey Tamás egyetemi tanár az egyik följelentő.

Nyomoz a rendőrség

A bankárcsalád üzelmei

A fővárosi rendőrség napok óta nyomozást folytat egy rendkívül nagyszabású csalási és sikkasztási ügyben. A nyomozást dr. Vécsey Tamás, budapesti tudományegyetemi rendes tanár, mint a József- és Ferencvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság elnöke, továbbá dr. Horváth Ákos orvos és dr. Kosch Elemér ügyvéd, mint az említett pénzügyi intézet főrésztulajdonosainak följelentése alapján indították meg Kardos Árpád intézeti vezérigazgató, Kardos Lipót ellenőrző igazgató, végül Kardos Zoltán és Kardos Géza igazgatósági tagok ellen, akiket azzal vádolnak, hogy bűnös manipulációk által körülbelül félmillió korona erejéig megkárosították őket. A följelentés elmondja, hogy Kardosék mint teljesen vagyontalan emberek mentek bele a bankalapításba, az alaptőkének rájuk eső részét nem fizették be, hanem az összeget a Budapest József- és Ferencvárosi Korona Hitelszövetkezetnek teljesen értékrelen váltóival fedezték. Ezt a szövetkezetet is Kardosék alapították a takarékpénztárnál kezelt pénzekből és alapítottak egy harmadik pénzügyintézetet is: *Leszámláló Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság* cég alatt és ide Kardos Gézát ültették be vezérigazgatónak. Ez az utóbbi bank a Ferenc-körút 44. szám alatt alakult és arravaló volt, hogy Kardosék könnyebben manipulálhassanak és üzelmeiket nagyobb könnyűséggel elűltölhassák. Egész csomó valódi és pinceváltót hoztak forgalomba, egyik bankjuktól a másikhoz hordozták őket, ahol éppen szükség volt arra, hogy bűnös manipulációkat pillanatnyilag leplezzék. A lényeg az, hogy mind a három helyen a följelentők pénzével operáltak és családi alapon kezelték az idegen vagyont, nem törődve a törvénnyel, amely egy részvénytársaság ügyeinek vitelére vonatkozólag kötelező rendelkezéseket tartalmaz.

A följelentők ezelőtt két évvel kerültek Kardosék hálójába. Akkor történt, hogy a jól szervezett familia, a melynek tagjai jeles pénzemberek hírében állottak, rávette Vécsey Tamás egyetemi tanárt, hogy vállalja el a József- és Ferencvárosi Takarékpénztár elnöki tisztét. Vécsey csak hosszú ideig tartó kapacitálások után ment bele a dologba és az elnöki tisztség vállalásával egyidejűleg ötszáz ezer korona betétet helyezett el az intézetben. Vécsey nem nagyon tudta, mi történik a pénzzel, csak az látta, hogy Kardosék játszószék a pénzpotenciát, sőt az egyik, Kardos Árpád, politikai karriért is akar csinálni. Ő volt a legutóbbi belényesi választáson a függetlenségi párt hivatalos jelöltje és köztudomású, hogy a bukás nagy csomó pénzébe került. A részvényeseket, úgy látszik, megszedítették ezek az előkelő erkölcsi vállalkozások, mert csak akkor tértek magukhoz, amikor az idej osztralékok hiába várták. Vécsey többször megsürgette az osztralék kifizetését, majd mikor ezt hiába kérte, a betétjét követelte vissza. Kardosék hitegettek, egyik terminust a másik után tüzték ki, végre kijelentették, hogy nem fizetik ki a betétet.

— Ha nem izlik a várakozás, tessék pörölni! — mondta a bankár-család patriárkája, az öreg Kardos Lipót.

A főrésztulajdonosok erre megbízták dr. Horvitz József ügyvédet, hogy a nevükben jelentse föl Kardosékat csalás és sikkasztás bűntette miatt. A rendőrségnél Stefkovics Ferenc rendőrfelügyelő vezette a nyomozást. Egész csomó tanút hallgattak ki és a nyomozás során máris olyan súlyos körülmények merültek föl, hogy a rendőrség szükségesnek látta az ügyről értesíteni

a királyi ügyészséget. Az ügyészség holnap tesz vádindítványt Kardosék ellen, akiket két ügyből kifolyólag dr. Tarján Mihály ügyvéd is följelentett. Dr. Tarjánt Urbanovics huszárszázados bizta meg, hogy uszóra miatt tegye meg a panaszt Kardosék ellen. Urbanovicsnak tizenhat ezer korona kölcsön helyett csak hater ezer koronát fizettek ki a bankárok, a többi kamat és közvetítési díj címén visszatartották. Az ügyben már holnap reggel várhatólag több letartóztatás lesz és valószínűleg, hogy Kardosék bankjaira a bűnügyi zárlatot is elrendelik.

Botrány egy index miatt

Izgalom az egyetemen

A budapesti tudományegyetem épületében ma váratlanul nagy botrány kerekedett, a melyet főképp egy tanárjelölt árulkodása okozott. A leekönyvek aláírása folyik most az egyetemen és sokan jelentkeztek e célból Concha Győző professornál is, aki a politikát tanítja. Concha az egyik indexet visszatartotta, mivel észrevette, hogy az index gazdája helyett más jelentkező aláírás végett. Hosszu éveken át szokásban volt ez, de utabban gondosan megnézik a leekönyvekben levő fotografiát s megtorolják a vétségnek minősített helyettesítést.

A diák, akitől elkobozták az indexet, nagyon megijedt s hogy a könyvecske tulajdonosát megmentse a fegyelmi büntetéstől, egy óvatlan pillanatban elesente az indexet Concha asztaláról. Nyomban elsietett a teremből. Concha — a rendőrségi jelentés szerint — hamar észrevette a dolgot s egy szolgát küldött a diák után. Az egyetem kapujában elfogták. A rendőrség jelenti azt is, hogy Budai II. István rendőr értesült az „indexlopásról” s a diákot visszavitte az egyetemre. Az ifjuság azonban kiszabadította a diákot s a rendőrt kituszkolta az épületből. Az egyetemi hallgatók másképpen adják elő az affért. Szerintük nem a professor, hanem dr. Mándoki Lajos tanárjelölt vette észre az index eltűnését s ezért utána-sietett a diáknak. A Kecskeméti-utcában átadta az ott posztoló Budai rendőrnek, aki aztán visszakísérte az aulába. A diákok óriási lármában törték ki, szidták a „denunciánst”, kiszabadították társukat és re bene gesta, kitették a rendőr szűrét. Keresték Mándokit is, hogy felelősségre vonják, de a dékán hivatalba menekült a dühös tömeg elől és onnan a világrét se jött volna ki. A diáknép haragja lassankint esillapodott s végül már vidám nótáival hitták az árulót:

— Kati gyere ki, hej Kati gyere ki! . . .

Kati nem jött ki, hanem dr. Kmety Károly prodékán érkezett oda. Elmondták neki az esetet. Kmety ajánlotta, hogy küldjenek bizottságot dr. Csaroda János dékánhoz. Meg is történt ez. Csaroda rosszalását fejezte ki a Mándoki eljárása fölött, aztán megígérte, hogy ő maga fog a rendőr ellen följelentést tenni. Később a dékán felhívására Mándoki is sajnálkozását fejezte ki az eseten, mire a deputáció távozott. Dr. Csaroda még beszédet intézett a kint várakozó ifjusághoz is. Sikertelenül lecsillapította az izgalmat s a diákok rendben szétoszlottak.

Dr. Mándoki Lajos ma este nyilatkozatot tett közzé, amelyben a következőket mondja:

— Én Concha tanár urat vártam, amikor a tanteremben hallottam e kiáltást: „Védjenek meg ez emberrel szemben, aki meglopott.” A menekülő tolvaj után futottam, aki rendőri felhívásra sem volt hajlandó magát megnevezni, sőt a rendőrt megtámadva ismeretlenként iramlett el. Minthogy egy tolvajnak vélt ember kézrekerítésében segédkeztem — akiről nem is bizonyos, hogy egyetemi hallgató-e — az ifjuság a tényállást nem ismerve, reám támadt és kiszolgáltatásomat kívánta. Válaszom megnyugtatta az egész ifjuságot. Bántódás senki részéről nem ért. Ha netalán az elmenekült ifju személyében tévedtem volna, minden elégtételre kész vagyok.

Az eltűnt ifju, aki barátjának indexét akarta aláírni, még nem jelentkezett.

Grác lesz Budapestből

— Penziósok, korengedélyesek és veteránok —

Mindössze három óráig voltak ma együtt Budapest városatyái, de átlavagoltak sebes vágatással egész garmada ügyön. Csupa hozzájárulás, megszavazás, alig esett pár szó ellenvetés. Akadt egy rövidke föl szólalás is, ebből legalább kiderült, hogy maholnap Budapest a penziósok, korengedélyesek és veteránok városa lesz. Akár csak Grác, ahova nyugodt beletörődéssel vonul el szolgálati idejének leteltével az osztrák beamer s az osztrák katona.

A mai napirendre szokatlanul sok korengedély iránt való kérvényt tüzték ki. Nagy Andor kérte az ügyeket előadó Földváry Antal főjegyzőt, hogy miként egyeztethető az meg a főváros érdekeivel, hogy ilyen tömegesen adja a korengedélyeket, tehát a nyugdíjazásra való jogosítványokat. A főjegyző előadta, hogy ennek az a főoka, mert a fővárosnál még mindig igen nagy számmal vannak az ideiglenes jellegű alkalmazottak. (Fölkiáltások: Ez a baj!) Ha az ilyen ideiglenes alkalmazottak korengedélyt kérnek, az csak azt jelenti, hogy kinevezhetőkké vagy megválaszthatókká válnak. Erre a hosszú szolgálati idejükkel nagyon rászolgáltak. A korengedélyt nyert egyének nyugdíjjárulékot fizetnek a főváros pénztárába, az ideiglenesek nem, pedig ez utóbbiak is kapnak kegydíjat, ha szolgálatra képtelenekké válnak. Így tehát a főváros jobban jár akkor, ha az ideiglenes alkalmazottaknak korengedélyt ad, mint ha ezt megtagadja.

A föl szólaló tudomásul vette a választ, egy szersmind azonban kifogást tett az ellen, hogy itt a közgyűlésen csak két-három ügynevezett vezéralakot hallgatnak meg figyelmesen, míg a többiek, legyen bármilyen igazuk, lehurrogják, vagy legalább is a legnagyobb figyelmetlenségben részesítik. Mint bizottsági tag, meg akarja a köteleességét tenni és meg is teszi és nem hagyja magát terrorizálni.

Helyeselték a panaszos kifakadást, de bizony nem fokozódott még se a figyelem. Hiába, az „ügynevezett vezéralakok” ma pauzáltak. És így esett, hogy hét órára a közgyűlés már véget is ért — botrány nélkül, affér nélkül. Mondom: nyugodt város lesz ez a Pest, olyan mint Grác . . . Talán e fölött való örömeben küldött a király tízezer koronát a szegényeknek. Annyan vannak, hogy egy-egy tyúk aligha röpi a vasárnapi fazekukba.

Poloskák

és azok petéi gyökeres kiirtására a legbizt sabb, legideálisabb poloskairtószesz a

MORT

1 üveg ára 40, 80, 1,20 2,50 és 5.— kor.

Vidékre a félliteres üvegnél kor. (2,50) kevesebb nem küldhető, láda és szállítólevél külön 50 fillér 5 kgr.-ig.

Gyári raktár:

Majthényi Béla

droguistánál

honvédecsapatok, hadapródiškola és intézetek szállítója

Budapest, IX., Vámház-körút 15.

TÖRVÉNY ELŐTT

☛ **Polónyi bíróküldési kérelme.** Polónyi Géza hírhedt bíróküldési kérelme, amelyben kifogásokat emet az esküdtek elfogulatlansága ellen, ma érkezett fel a Kuriára. Az elnök *Valley* Bertalan bírora szignálta az ügyet, aki ha áttanulmányozza az aktákat, indítványtétel végett átküldi azokat a koronaügyészséghez. A kérvény sorsa felett dr. *Bernáth* Géza a Kuria másodelnökének tanácsa fog dönteni.

☛ **A buffető bosszuja.** A múlt év nyarán *Koch* Aladár pincér itthagya Magyarországot és a szeretőjét *Reisinger* Ella orfeumi nőt. Ő egy berlini kávéházban vállalat állást. A lány e miatt bosszút forralt s feljelentette a pincért lopásért. Közben azonban mindenfelé eldicsékedett:

— Annak a selyemfiúnak ugyancsak befűtöttem ezzel a „link” fogással.

Amikor figyelmeztették, hogy még ebből baj lehet, így felelt:

— Ne féltetek ti engem. Én a nyolcas Ella vagyok! Egy évet még a fele térdemmel is könnyen leülök.

Ez a párbeszéd a rendőrségnek is tudomására jutott, mire visszavonták *Koch* ellen az elfogató parancsot, a lányt ellenben *hamis vád bűntette miatt letartóztatták*. *Bakonyi* bíró tanácsa ma *hal havi* börtönrre ítélte el a lányt, aki felebbeszélt jelentett be az ítélet ellen.

☛ **Egy népgyűlés epilógusa.** Az újjászervezett szocialisták *Mezői* Vimos országos képviselő részvételével tavaly népgyűlést rendeztek *Mezőkeresztesen*. *Frankó* Endre szolgabíró az elhangzott beszédekbe osztály és vallás elleni izgatást magyarázott bele, a gyűlést feloszlatta. Néhány napra rá *Beller* Antal erős támadást irányított a „Szabad Szó”-ban a szolgabíró ellen, akit *szarvasmarháknak* nevezett. Ez több, mint a menyit egy önérzetes szolgabíró elviselhet, tehát *Frankó* sajtópórt indított *Beller* ellen. Ezt a pórt *Zsilyay* bíró elnöklésével ma tárgyalta az esküdttörzs, amely előtt a vádlottat dr. *Nagy György* országos képviselő védte. *Beller* kijelentette, hogy nem éri büntösné magát. Elmondta, hogy a szolgabíró, ámbár mi okot sem szolgáltatott erre, *önkéntesen* feloszlatta az ülést. Ha *Mezői* nem lépett volna fel tapintatosan, a felháborodott nép és a csendőrség gözött vér folyt volna. A párbeszéd során dr. *Böhm* Alajos ügyész a vádlott elítélését kérte. Ezzel szemben dr. *Nagy György* azt vitatta, hogy a cikkben sem rágalmazás, sem becsületsértés nincs. Másfél óráns beszédben mutatott rá azokra a nagy társadalmi, szociális kérdésekre, melyek az egész világot mozgatják s melyeket nem lehet zsendárszuronyokkal megoldani.

Itt hirtelen rácsengetett *Zsilyay* a védőre: — Ugy látszik — mondotta az elnök, — a védő urat a hév elragadta. Hogy lelkesedése le-

lohadjon, az ülést felfüggesztem s a szolgát utasítom, hogy a védő urnak egy pohár vizet adjon.

Szünet után a védő nem hagyta válasz nélkül a különös izü s a bírói székből szokatlanul hangzó tréfás elnöki kifakadást.

— Nem akarom élesen megbírálni az elnök ur eljárását, de szomorúnak tartom azt, hogy a magyar bíróság egyik ismert nevű tagja, a védőnek az igazság iránti lelkesedését egy pohár vízzel kiolthatónak tartja.

Az esküdtek a beszéd után vádlottat *felmentették*. A közönség megjelenezte *Nagy Györgyöt*, s vállaira akarta emelni. Az óráció az után is megismétlődött.

☛ **Királysértő népköltő.** *Bonó* István népköltő nagyon sok verset írt világeletemben, de ezek között egy se látott még nyomdafestéket. *Faluról-falura*, *koresházaiban* és *udvarházakban* szavalgatta verseit és boldog volt, ha irodalmi működéséért néhány fillér jutalmat kapott. Decemberben, amikor beálltak a hidegek, egy kis meleg hajlék után nézett a népköltő. Feljött Budapestre s feljelentette magát a rendőrségen, hogy négy versben királysértést követett el s mindjárt be is mutatta az illojális verseket. Letartóztatták s ma *Bakonyi* bíró tanácsa királysértés miatt elítélte *hat heli* fogház büntetésre. Ezt azonban a még tartós hideg ellenére is kiöltöztetnek vettek s *Bonót* nyomban *szabadlábra helyezték*.

Kérjük mindenütt a világhírű

Hercules-sör

maláta tápsör különlegességet

KÖZGAZDASÁG

Kőbányai sertésvásár. Sertéslétszám: Január hó 19-ik napján volt készlet 21.787 darab. Január 20. napján fellajtatott 150 darab. Január 21. napján elszállított 31 darab. Január hó 22. napjára maradt készlet 21.906 darab.

A budapesti gabonatözsde I. Készaru-üzlet

A malmok tartózkodó magatartása következtében csak néhány ezer mm. buza került forgalomba 10 filléres csökkenő árfolyam mellett. Rozs 10 fillérrrel olcsóbb. Zab, tengeri, árpa forgalom nélkül változatlan.

Eladott:

Buza: Tiszavidéki: 400 mm. 77 k. 25.75 K., 100 m. 76 k. 25.10 K., 100 mm. 74 k. 24.80 K.
 Fejérmegyei: 100 mm. 79 k. 25.70 K., 500 mm. 78 k. 25.50 K.
 Raktáraru: 360 mm. 76.9 k. 25.40 K.
 Mind három hónapra.
 Rozs: 200 mm. 21.40 K., 700 mm. 21.40 K.,

190 mm. 21.30 K., 300 mm. 21.30 K., 190 mm. 21.25 K.

Árpa: 260 mm. 15.50 K.

Zab: 200 mm. 16.60 K.

Lucerna: 100 mm. 150.— K.

Kézpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet

Lanyha.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	21.20—21.32—21.18
Áprilisi buza (1908)	25.54—28.40—25.18
Októberi rozs (1908)	18.20—18.42—18.20
Áprilisi rozs (1908)	21.58—21.90—21.58
Áprilisi zab (1908)	16.54—16.52—16.50
Májusi tengeri (1908)	13.98—14.10—13.98

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1908)	21.18—21.20
Áprilisi buza (1908)	25.18—25.20
Októberi rozs (1908)	18.20—18.22
Áprilisi rozs (1908)	21.58—21.60
Áprilisi zab (1908)	16.50—16.52
Májusi tengeri (1908)	13.98—14.—

Gabonaforgalom

1908. jan. 20-tól jan. 21-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	2495	—
Rozs	604	250
Árpa	510	—
Zab	1840	—
Tengeri	2640	—
Liszt	105	7176
Korpa	—	2444

Délutáni határidő-üzlet:

4½ órakor a következők voltak a záró árfolyamok:

Áprilisi buza (1908)	25.20
Októberi buza (1908)	21.20
Áprilisi rozs (1908)	21.60
Októberi rozs (1908)	18.22
Áprilisi zab (1908)	16.44
Májusi tengeri (1908)	14.98

A budapesti értéktözsde

Teljes üzletlenség dacára szilárd, de csak lényegtelenül változó árfolyamok mellett. Hazai bankrészvények iránt ma is élénk érdeklődés mutatkozott.

Előtözsde: Kötettek: Osztrák hitelrészvény 639.25. Magyar hitelrészvény 769.50—770.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 493.—494.25. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 421.50—422.—. Osztrák-magyar államvasut 676.75—678.25. Rimamurányi vasút 529.—529.50. Közúti vasut 566.—. Hazai bank 292.50—294.50. Hazai sorsjegy 105.—105.50. Orosz járadék 91.15.

Déli tözsde: Minthogy a külföldi tözsdékről érkezett jelentések nem buzdítottak, a déli tözsde is üzletlenség volt.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 638.75—639.—. Magyar hitelrészvény 769.—769.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 493.75—493.—. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 423.75—423.50. Osztrák-magyar államvasut 677.75—678.—. Rimamurányi vasút 529.—530.—. Magyar koronajáradék 93.42½—93.50. Orosz járadék 90.80—90.90.

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

24

Az asztalon orgonavirág hevert. Szilárdot jóleső érzés fogta el. Biztosan valamelyik tanítónő hozta az ő tiszteletére, most, hogy hosszas betegség után újra közéjük jött. Minden régi gyanu és nehezeltetés kionsont a lelkéből ebben a pillanatban. Milyen nemes érzésük ezek a vénülő leányok. Szeretik őt és a kedvében járnak. Még Gál Berta is melegen függözt rá a szemét, mintha azt mondaná:

— Isten hozott, édes fiam! Csak hogy itt vagy. Már azt hittük, hogy hűtlen lettél hozzánk.

Szilárd a virágot nézte, Kuthy Sára meg biztoggatta:

— Magának adom. Hazulról hoztam.

Aztán a régi történetről kezdtek beszélgetni. Szilárd hirtelen hősnékre érezte magát. Mesebeli lovagnak, csak azt nem tudta, hogy valamelyik klasszikushoz hasonlitsa-e magát, történeti, vagy modern hőshöz. Körötte az udvarlók, csupa finomlelkű hölgy, mintha bájtállal kábitotta volna el őket, a szemük mámoros, a beszédük tüzes s a kezük forró... Mindannyian az ő kegyelvéért esengenek, egyetlen mosolyáért, vagy elismerő szaváért... S ő nem tudja, melyiket válasz-

za. Kivülről ezüst kacagás üti meg a fülét s mintha valami csodálatos illat áradna befelé... Az iskola kertté alakult át, telideszeli buja, izgató, parfümös virágokkal...

Rekedten és kellemetlenül kongott bele ebbe a fátyolos hangulatba a János csendője. Kívül csend, a pajzának mind a padokba huzódtak s bevitték a virágokat a termekbe, szerelmes illat lopódzott a zugokba, a katedra köré és a menyezetre... A tanítónők köszöntötték Szilárdot, benn az osztályban mérges arcot vágta. A lágy-ság lehámlott róluk, a szemük melegsége kiszikkadt, zöldek és kegyetlenek lettek, a leányok némán törpültek meg, kicsinyeknek és véznáknak látszottak s az erősebbek szégyelltek, hogy hullánszott rajtuk valami... Így hallották, így gondolkodtak...

Csupa orgonavirág... A folyosói ablakokon virágok... Szilárd úgy érezte, hogy az egész város itt van vele... Egyetlen leánya az egész családja nevében jelent itt ma meg, hogy üdvözölje s örömeinek adjon kifejezést afölött, hogy szerencsésen meggyógyult. Itt van a patikus leánya, az apja, az anyja, a segéd, a laboráns, a szolgáló... az egész ház... Itt van Kelemen Mária, az elnök, az elnökné, az özvegy néneje, a szavazóbírák, a jegyző és a két diákné... Mind itt vannak... Eljött az orvos is, a haragos felesége, két apró leánya, az elzüllött fia és a nagybátyja... A kereskedő, az ipáros, a tanár, az ügyvéd, a hivatalnok, a vállalkozó... mind ő reá gondolt, neki hozta az orgonavirágot a város ezer kertjéből. Ezer kert illata terjeng itt, száll, csábit és részegít... Csak ők nem jöttek el... az ezredes és

a leányai... Se Blanka nincs itt, se Elza... Ők nincsenek itt, gondolta Szilárd, és bement a negyedik osztályba.

A leányok felugráltak s mosolyogva köszöntötték Szilárdot.

— Isten hozta, tanár ur! — kiáltották feléje.

— Hála Isten, csak hogy meggyógyult...

— Mennyit aggódtunk...

— Súlyos volt a seb?

— Többet nem szabad párbajozni...

— Imádkoztunk, sirtunk...

Szilárd kábultan ment a katedra felé. Meglepte a végtelen öröm... Mindaz, a mit az igazgatónő beléjük fojtott, most százszorososan tört ki belőlük. Virág mindenütt. Ezt is eltiltották... De most nincs itthon, Pesten van, mire hazajön, elévül minden. Nem tehet semmit... Meg Szilárd nem is engedné, hogy bántódásuk legyen...

— Mert ha itt volna, bizonyára idejönne a katedra elé s felköszöntöt mondana, — gondolta Szilárd... Groll Elza jutott újra az eszébe... Lesütötte a szemét, hirtelen valami suhogást hallott, apró lábak tipegését, mintha valaki közelednék feléje... Föltétekintett. Kelemen Mária állt előtte... Mit akarhat Mária... Piros volt az arca, a szeplői meghalványultak, kedves volt s a szeméből hiányzott a gonosz villogás... Biztosan bocsánatot akar kérni azért a borzasztó dologért, — gondolta Szilárd, hogy lelketlenül megvádolta az ezredes leányát...

(Folytatjuk.)

Közuti vasut 565.— Városi villamos vasut 279.—
—279.50. Hazai bank 291.—292.50. Kereske-
delmi bank 3435.—3445.— Hazai sorsjegy
105.50—106.50. Salgótarjáni 597.—598.—
Utótőzsde: Az utótőzsde üzletlenül folyt le,
kötések csak Rimamurányi részvényekben fordul-
tak elő. Kötöttet: Rimamurányi vasmű 528.50.

Bécsi gabonatőzsde

Buza lanya. Rózsa igen szilárd. Árpa üzlet-
telen. Tengeri engedő. Zab engedő. Az idő szép.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, január 22. 4.2 százalékos papíráradék
96.80. 4 százalékos osztrák aranyáradék 115.80.
1860-iki sorsjegy —. Osztrák hitelsorsjegy
456.— Angol-Osztrák bank 298.50. Bécsi Bank-
verein 521.50. Osztrák-Magyar bank 1277.— Déli
vasut 149.75. Dunagőzhajózási részvény 1006.—
Dohányrészvény 413.50. Cs. kir. vert arany 11.35.
Német bankváltók 117.70. Osztrák Lloyd 415.—
4.2 százalékos ezüstáradék 96.80—98.10. Osztrák
koronajáradék 96.80. 1864-iki sorsjegy 263.— Osz-
trák hitelrészvény 638.25. Unionbank 542.50. Osz-
trák Laenderbank 411.75. Osztrák-magyar állam-
vasut 676.60. Elbevölgyi vasut 492.50. Alpési rész-
vény 601.— 20 frankos 19.15. Londoni váltóár
241.22. Lípótkohó 424.— Török sorsjegy 186.50.
Az irányzat csendes.

Bécs, január 22. 4.2 százalékos aranyáradék
111.70. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 150.—
Magyar hitelrészvény 767.25. Magyar leszámítoló-
és pénzváltóbank 492.— Rimamurányi 526.50.
Magyar cukoripar —. Adria —. Magyar koronajáradék
93.45. 4 százalékos magyar földteher-
mentesítési kötvény 93.70. Magyar nyeresé-
menny 195.— Kasa-oderbergi vasut —. Ma-
gyarkereskedelmi bank —. Magyar jelzálog-
bank 423.—

Külföldi értéktőzsde

Berlin, január 22. 4.2 százalékos papíráradék
98.40. 4 százalékos osztrák aranyáradék 98.25.
Osztrák hitelrészvény 700.60. Déli vasut 27.60.
Orosz bankjegyek 214.15. 4 százalékos új orosz
kölcsön 240.— Disconto Commandit 172.50. Dy-
namit Trust —. Harpeni 203.75. Unifikált török
járadék 95.80. járadék 95.80. 4.2 százalékos ezüst-
járadék 96.60. 4 százalékos magyar aranyáradék
93.75. Magyar koronajáradék 93.25. Osztrák-ma-
gyar államvasut 144.60. Bécsi váltóár 84.90. Olasz
járadék —. Edison 201.25. Gelsenkircheni
187.90. Laurakohó 218.25. Az irányzat ingadozó.

Tanító nélkül, tanulás nélkül,
kottaismeret nélkül mindenki
játszhatja a

fuvóaccordeon

hangszeremen dalokat, táncokat
és indulókat.

Különösen ajánlható lakodalmi
és alkalmi mulatságokra, kirán-
dulásokra stb. A hangszernek 10
billentyűje, 20 hangja, 2 mély
hangbillentyűje van és 1 darab-
nak ára magántanulási iskolával
együtt csak K 2.50. 3 darab K
7.— Accordeon legfinomabb ki-
vitelben és legjobb hanggal da-
rabja K 3.60. Székelydéli után-
vételt vagy a pénz előleges
beküldése után:

cs. és kir. udvari szállító
Konrad János
hangszerkivitelei áruháza
Brux, 1053. sz. (Csehország).
3000-nél több ábrát tartalmazó
nagy képes magyar árjegyzé-
kém ingyen és bérmentve küll-
döm. 39371

Ösz haj

hajusz és szakál mecfestésé-
hez legalkalmasabb hajfestő-
szer a MAJTHÉNYI-féle

Dió kivonat

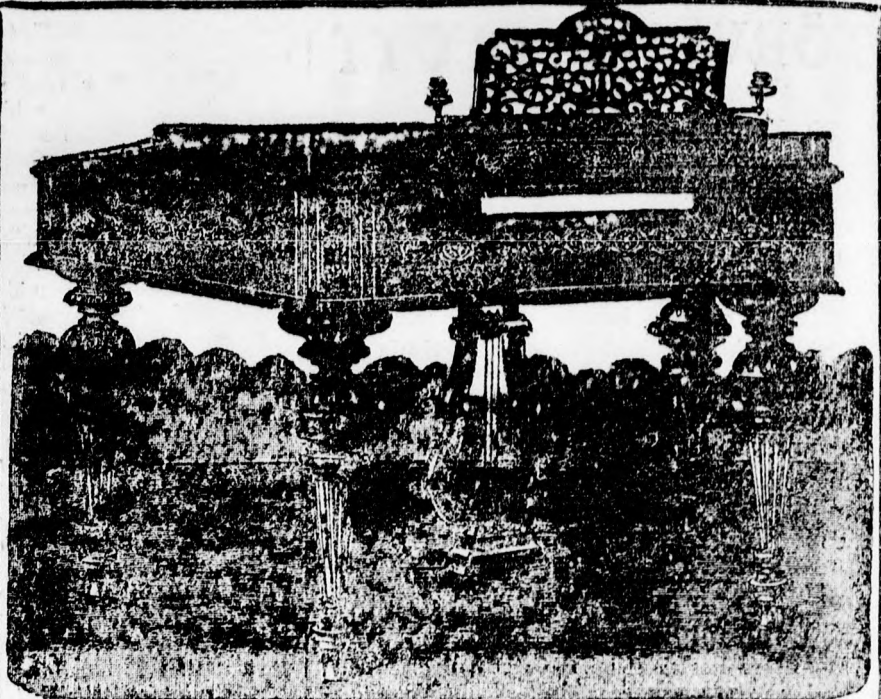
(barna és fekete színben)

Nem olajos, nem piszkít!
Egyszerű festés elegendő.

1 kis üveg ára 1 korona 20 fill.
1 nagy " " 2 " 40 "

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA

droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Hangverseny-cimbalmok pedállal

a legjobb kivitelben, csekély havi
részletfizetés mellett,
árfőlemelés nélkül.

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházában,

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GRAMOFON
STERNBERG ÁRMIN
ÉS TESTVÉRE
CS. ÉS KIR. UDVARI
HANGSZERGYÁR

6 lemezzel
együtt
40 KORONA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 36.

Egy háztartásban so
Lányozzék a hírne-
ves Majthényi-féle

„Diadal”-sósórszesz

mely gyógyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgalomban
lévő hasonló készítménye-
ket. Egy kisüveg meggyőz
mindenkit ezen áldásos házi-
szer kiváló tulajdonságairól.

Kis üveg ára — 40 fill.
Közép " " — 90 " "
Nagy " " — 1.50 " "

Főraktár:
Majthényi Béla
droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Elsőrendű SINGER
varrógépeket

nagyban eredeti
gyári árban
5 koronától fel-
ebb és minden
áremelés nélkül
havi 8-10
kor. részletre
szállítunk 10 évi
jótállással.

LÁNG JAKAB és FIAI
varró- és kerékpár-gyárak.
Budapest, VIII., József-körút 41.
Főüzletek: Baros-tör 4. és
Eudán: Zsigmond-utca 9.
Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve.
Ügynökökkel nem dolgozunk.

Arverésen

vett állományok és felbontók
6-10 fill. nagyságok 1.50
— 2.50 fill. és hosszú áll-
kapatok minden színben
6-10 fill. kaphatók
Szeged, 33. József, 32.
Videkét megbízásokat
utónevét melletti azonnal
csakézzük.

HA FÁJ A FEJE,

Ne tétovázzék, hanem **Beretvás-féle MIGRAIN** pasztillát
használjon azonnal

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 korona 20 fill. Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerésznél, Kispest, Rákóczi-utca 6, Minden gyógyszerüzletben és drogeriában kapható. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

SZÍNHÁZAK

Csütörtök, 1908. január 23-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Sámson és Delila.
 Dalmi 3 felvonásban és 4 képből
 Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
A nők barátja.
 Vigjáték 3 felvonásban.
 Kezdeté fél 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.
Varázskeringő.
 Operett 3 felvonásban
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.
Az örnagy ur.
 Vigjáték 3 felvonásban.
 Kezdeté fél 8 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.
A hálás utókor.
 Vigjáték 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hercegek iskolája.
 Vigjáték 4 felvonásban.
 Kezdeté fél 8 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.
Tündérszereltem.
 Operette 3 felvonásban.
 Kezdeté 8 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.
A szerelem története.
 Kezdeté 7 órakor.

Modern Színház - Cabaret
 Andrássy-ut 69.
 Telefon 93-16.
 Miel herceg. Lehár egyfelvo-
 násos opere tje. — Urak és egy
 siker körül. Behózat egy fel-
 vonásban. — A szerelem
 trombitája. 1 felvonásos tréfa
 Gőzifűdőben. Tréfás jele-
 net. — 25 kabaretzám.
 Szerzők: Szomaházy, Heitai
 Molnár.
 Szereplők: Medgyaszay
 Vilma, Vörös III., Keleti
 Juliska, Poor Lili, Nyáral,
 Sarkadi, Tihanyi, Bár-
 sony, Horos.
 Kezdeté 9 órakor.

Varieté-Színház

(Nemzetközi Orfeum.)

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 63. sz.

Január 18-tól új műsor:

Sœurs Blanche Harry Hopkins
 komb. tramb. jelenet. Állatidomító, világképe egy ketrechen

2 ORCUSES, komikus akrobaták.
Varázspolka

Vig jelenetek. Irt: Erdélyi Emil.
 Éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig zene és tánc.
 Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.
 Vasár- és ünnepnapokon 6. u. fél 4 órakor délutáni elő-
 adás, mérsékelt helyárakkal.

FOLIES CAPRICE
 Rendezők: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR
 Ujdonság! MA Szennyezés! 11 órakor!
„Was Männer fesselt?“
 Bobozat Irt: SATYR. Rendező: Trebitsch Sándor.
 Ezt megelőzi
„Kirándulás a szabadba“
 (CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzete.
 Egyneked 10 órakor. Egyneked 1) órakor!
„Leánynézőben“.
 Echózat. Irt: SATYR. Rendező: Rott Sándor.
 Kappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
 Az 1-ső emeleti Casino de Paris-ban reggeli 5 óráig
 Zene és tánc.

Figaró nagy kávéház

Hajós-utca 25. sz.

A m. kir. Opera közelében.

Minden este

OLÁN SÁNDOR 12 tagból álló bandájával

hangversenyez.

Kitűnő és pontos kiszolgálásról gondoskodik.

Wolf József, tulajdonos.

Ne vegyen üzleti kész cipőt

és ne csináltassa szakavat-
 tatlan cipőszőni, ha kényel-
 mes és jó cipőt akar 6
 forintért csinálék elegáns
 férficipőt, 5 forintért nőt,
 bármilyen kivitelben, úgy
 színes minőségű mérték
 után egy évi jótállás mel-
 lett teljes garanciát nyujt-
 tok. Cipőim viselése után
 elmulik a bőrkeményedés,
 fagyás, izzadás, tyakaszom
 lábára könnyű, kényelmes
 cipőt csinálék, a legesélyesebb
 randelést a legnagyobb figyelemmel
 elteszem. A címet tessék
 eltenni és bármikor levelezőlap
 irtását után hához megyek.
Nyári János Budapest, Csengeri-utca 76. sz.
 műortopéd cipősz.
 Vidéki megrendeléshez egy használt
 cipő beküldése elegendő.

Világhírű zongorák

mint
 Bösendorfer, Ehrbar, Bech-
 stein, Iboch, Gaveau Párisból
 stb. legelőbbben vásárol-
 hatók és bérelhetők.

Keresztély
 hírneves zongoratermésben
 Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar)

Itt vegyünk! Itt jót kapunk!

Kosmos
 vegyszeti és kozmetikai labororium
 Győr, Baross-ut.

Tyukszemet, bór-
 keményedést aron-
 al eltávolít a
**KAISER-féle Tyuk-
 szemhalál** ára 70 fill.
 Fagy-, viszketés
 és bőrbajok ellen a
**„KOSMOS“-fagybal-
 zsam** 90 fill.
 A legjobb és leg-
 erősebb sósbor-szesz
 az **Erősbor-szesz**. Ez
 maga az erő és
 egészség. Ára 2 kor.,
 1 kor. és 30 fill.

Csodás hajnöveztő
Pollicose ára 3 kor.

A szépségápolás
 biztos szere a
„HOPPA“ ára 2 kor.
 50 fillér.

Minden kérdésre
 szívesen felel a
**„KOSMOS“-laborato-
 rium**, hol ezen cik-
 kek kaphatók.

Megbízható! Olcsó!

Egy mesés ajándék
4 angolvaszon diszkötésű
regényt ingyen és bérmentve

adunk, melynek bolti ára 6 forint, ha előzetes felírára 2 forint
 10 krajcárral

A „RAZÁRT“

Ezen lap szépség és állíttás tekintetében bátran a divat-
 lapok királyának nevezhető. Ha ilyen 10 angolvaszon kötésű
 regényt egyszerre kíván, a belső hozzájárulásért összesen
 96 krajcár kerül mind a 10 kötetre. Megjegyezzük, hogy
 ilyen 10 kötet má bolti ára 15 for. Mint iránt díjtalanul
 küldünk. Az előfizetési összeg **„A RAZÁRT“** kiadóhivatala-
 hoz küldendő, Budapest, VII., Dohány-utca 16. sz.

Kérje ingyen és bérmentve nagy, gazdagon illesztett
 órájegykezeteket 3000-nél több ábrával
 mindennemű nickel-, ezüst- és aranyórák,
 hangszerek, acél-, bőr- és dohányszerekről stb., valamint
 mindennemű szolid arany- és ezüstárúkról eredeti gyári árban.

Nickel-Remontoir óra ... K 3.-
System Roskopf-Patent óra ... 5.-
Svájci eredeti System-Roskopf Patent
Védjegyzett Nikkel Sas-Roskopf hor-
gony Remontoir óra ... 7.-
Goldin-Remontoir óra „Luna“ művel,
duplafedelű ... 8.50
Ezüst Remontoir óra „Gloria“ művel,
nyitva ... 8.40
Ezüst Remontoir óra duplafedelű ... 12.50
Ezüst páncél lánc ugró gyűrűvel
15 gramm nehéz ... 2.80
Órasz-Tula-Nikkel henger Remontoir
óra „Luna“ művel ... 10.50
Ébresztő-óra ... 2.90
Könyv-óra ... 3.-
Echwarwaldi óra ... 2.80
Kakuk-óra ... 8.50
 Minden órát 3 évi irásbeli jótállás. — Koc-
 házat kizárva! — Becserelés megengedve vagy a pénz vissza.

Első órágyár Brúxban, KONRAD JÁNOS es. és kir. udvari szállító
BRUX, 741. szám. (Csehszlovákia) 10147

Egy 30 koronás könyvtár ingyen.

A „MAGYAR DIVAT“ 10 kötet művet ad Önnek meglepően
 szép angol vászonkötésbe kötve, melynek bolti ára 30 kor., teljesen
 díjtalanul, tehát minden readetés nélkül, ha előzetes írt felí-
 rére 3 frt. Mielőtt az előfizetés beérkezik, rögtön megküldjük az
 említett 10 kötet művet s kötelezőleg kijelentjük, ha Önnek bár-
 mely okból meg nem felelne, akár a lap, akár a mű, minden levon-
 ás nélkül visszaküldjük a befizetett összeget.

A „MAGYAR DIVAT“ egy havonként kétszer megjelenő pártal-
 nali szép divatlap, melyről bátran el lehet mondani, hogy szépség,
 terjedelm és olcsóság tekintetében egyedül áll.

MI A TITKA ezen lap? Semmi más, mint megle-
 pően értékes tartalma.

„A MAGYAR DIVAT“ EGY-EGY SZÁMA
 50-60 oldal terjedelmű. Valóságos lexikont képez minden nőre
 nézve. Divatja az elképzelhető legújabb. Közül háztartási dolgokat,
 melyek minden asszonnyra nézve nélkülözhetetlenek. A kézimunka
 részéről pedig több ismert tanárnő úgy nyilatkozott, hogy azok a
 háziasszonyra nézve valóságos áldást képeznek.

Csodaszamba megy az az drótkötésű, mely a „Magyar
 Divat“ iránt megírták, de meg is
 érdemli ezen lap, ha tekintetbe vesszük rendkívül nagy és érté-
 kes tartalmát.

Ne sajnálja a fáradságot, kérjük, tegye meg saját
 érdeklődés, s hozzon egy
 egy mutatószámot, melyet legnagyobb készséggel díjtalanul küld
 a „Magyar Divat“ kiadóhivatala, Bpest, VII., Dohány-u. 16.

Világra szóló legújabb felfedezés.
Egér és patkányirtószer. Nem mérge.

„RATIN“-féle egértyphusbacillus és patkánymikrobák
 összetétele a legbiztosabb e kártékony állatok kiirtására.
 Semminemű más állatra, sem emberre nem ártalmas.
 Egérbacillus használati utasítással . . . 1 adag 1.80 korona
 Patkánybacillus . . . 1 „ 3.-
 Nagyobb területeken e kártékony állatok
 tökéletes kiirtását garantálva elvállalja,
 „RATIN“ bakteriológiai labororium részvény-társaság
 magyarországi vezérképviselője és egyedülrusa.

Prospektus Ingyen. **HAAN BÉLA**
 Budapest, VII., Rottenbiller-u. 26.n.

Mesés olcsó
 8 kiló olvasni való 1 frt 45 kr.
Mesés olcsóság!

Egy fél évig csaknem ingyen olvashat.

Óriási hírlapraktárunk túltöltöttsége miatt különféle vissza-
 maradt régi vegyes képes hirtlapokat, úgymint Vasárnapi
 Ujság, Ezeréves Magyarország, Képes Néplap, Ország-Világ,
 Kakas Márton, Bolond Istók, Borsszem Jankó, A Hét, Új
 Idők, Kedves Órák, Uram Bátyám, Képes Családi Lapok,
 Tolnai Világ-Lapja stb. adunk 8 kiló olvasni valóba. Meg-
 jegyezzük, nem fordul elő, hogy valamilyen lapból egyenlő
 tartalommal két példány lenne az összeállításban. Utthon
 élőknek, betegeknek kiváló élvezetet nyújt ezen sebbnél-
 sebb képeslapok nézegetése és olvasása.

Megrendelések: A Magyar Kereskedelmi Közlöny
 hírlap- és könyvkiadó vállalatához Budapest, VII.,
 Dohány-utca 16-18. küldendők.

FIGYELEM! Az arcképfestészet
 terén egész új!
 Egy elegáns kivitelű, élethű, cartonra színesen festett arckép
 széles, arany, ezüst, ó-arany, vagy színes keretben
5 koronáért!

Hasonlatosságért szavatolok.
ZALA REZSŐ arcképfestő Budapest, VI., Király-utca 70.

Szőlő-oltványok
 szállít, faj-
 tisztaság-
 ért jótállva

egyszerűbb választékban a már év k óta elsőnek és legmegbíz-
 hatóbbnak ismert:

Külföldi első szőlőoltvány telepe
 Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
 Medgyes 2. sz. (Nagyküküllő megye.)

!! Tessék képes árjegyzéket kérni !!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett
 elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos meg-
 rendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy-
 szó- mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fenti**
szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt
 de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. Cím
KERTÉSZ PAL, Rákóczi-ut 40

Hazafias képek
 ezüstgyöngyös műhímzéssel, üveggel, 45-50 cm. nagyságban
 pompás aranykeretben **zeneszerkezettel**, falátlában cso-
 magolva bérmentes szállítással **11 k. 50 fill.-ért** kapha ok
 II. Rákóczy Ferenc képe a „Rákóczy-induló“ dallamával
 Kossuth Lajos képe a „Kossuth nóta“ dallamával
 Petőfi Sándor képe az „Isten áldd meg a magyart“ dallamával

Vallásos képek
 „A szent család“ „Krisztus a keresztán“
 „Szentháromság“ stb.

arany és ezüstgyöngyvel hímözve, tengerentuli nővények-
 kel ékesítve, üveggel, 45-50 cm. nagyságban, pompás arany-
 keretben „Téged Isten dicsérik“ vagy „Csendes éj, dicső
 éj“ dallamu zenészerkezettel bérmentes szállítással **K 11.50**

Házi kápolnák
 48+70 cm. nagyságu aranyozott sötét-barna keretben **zene-
 szerkezettel** bérmentve **13 korona.**

Vallásos képek, imakönyvek, olvasó jelek, rózsafüzérek, dísz-
 kerestek nagy választékban

Képes árjegyzéket ingyen küld a
Magyar Háziipar Műintézet
 Budapest, VII., Damjanich utca 36. sz.

APRÓ

E rovatban minden sz6 egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel- íge alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert éretjük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésé- től számított négy hét alatt címzett- jük el nem vissz, a kiadóhivatal meg- semmisíti.

Olcson levelezhet mindenki, aki

A Nap : A Hir apróhirdetési lev. lapját megveszi Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Házasodhat mindenki, aki

A Nap : A Hir apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minpen dohánytőzszdében.

Állást kaphat mindenki, aki

A Nap : A Hir apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben

A Nap : A Hir apróhirdetési lev. lapja után. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Oktatást nyerhet mindenki, aki

A Nap : A Hir apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Butor legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Lakás legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Pénzkölcsön legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Üzlet legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Ingtatlan legolcsóbb közvetítője

A Nap : A Hir apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 sz6ig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytőzszdében.

Házasság

Férjhez mehet bármely vidékről, 60 évesig mindenki nősülhet, legmagasabb körökig. Szirmák Inre által, Budapest, Rottenbiller- utca 5/B. 20 filleres válaszbélyeg mellékelendő. Telefon 20-28. 19474

Betöltendő állások

Irodatisztek kerestetnek. Föltöltek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapesti, Nap-utca 13. sz.

Uj állások. Ingyn küldi az összes betöltendő állásról mutatvány- számát az Országos Pályázati Közlöny. Budapesti, Nap-utca 13. sz.

Gépvizsgálók nős, konvenció állásra keres- tetik. Krakauer, Nagymező-utca 25. szám.

Gőzfűrés személyzet, összes ily állás- sok állandóan olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Bpest, Nap-utca 13.

Motorkezelő szivó-gázmotorhoz, malomüzem részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Bognár nős, konvenció állásra keres- tetik. Krakauer, Nagymező-utca 25. szám.

Kertész nős, konvenció állásra keres- tetik. Krakauer, Nagymező-utca 25. szám.

Mider varráshoz munkásnő, valamint tanulóleány, fizetéssel felvettetik. Mme Juliette Kovács, Dorottya-u. 11. II. em.

Szakácsnők szobalányok és mindenek ura- sági házakhoz kerestetnek. Schwarz Adolf helyszerező, Nagy- mező-utca 68.

Oktatás Kolozsvári Jogtudományi és Államtudo- mányi szigorlatokra, Állam- vizsgákra és alapvizsgákra igen lelkiismeretesen és leg- alaposabban, igen rövid idő alatt és olcsón csak mi ké- szítünk elő kipróbált módszer- rünkkel. A vizsgálatok sikere- rőt biztosítja 6 év óta fenn- álló intézetünk, amely min- dig kiváló eredményeket pro- duktált. Az előkészítést a tö- rlen elsőnek elismert, szak- avatott egyéniségek végzik. Köszönet a felvilágosítást ad Dr. Erős Vilmos jogi szemlé- mártama, Kolozsvár, Magyar- utca 2. Telefon.

Parlamentari gyorolók által vezetett ma- gyar, német gyorsuló-iskola. Díjtalan géprás-oktatás. Ma- gyar-német fogalmazás. Ke- reskedelmi akadémiál rendes tanárok által oktatott szak- tantárgyak. Az Országos Ma- gyar Gyorsuló-Egyesület hi- valatos tanfolyama. Alapít- totta Markovics Iván 1883. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gábel- hegyi Szakiskola, eseltől Gyár-utca 4. (most kizárólag László Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola trófépécektől a más utánított nevű tanfolyamoktól függet- len.) Telefon 64-48. Nyitva asept. 1-től július 1-ig.

Dr. VOGEL FELNÖTTER OKTATÁSA BUDAPESTEN, Dohány-utca 81. I. 3. szám.

Előkészítés polgári is- gánvizsgálatokra felelős- séggel, a tanítás díjának utólag, csak a sikeres eredmén- y esetén való fizetésével, — továbbá mindennemű más magán- vizsgálatra, valamint érettségire. A felvilágosítás díjmentes. Tanít- ványok csak korlátolt számban vehetők fel. 555

Polgáriskolai reálskolai, gimnáziumi, ke- reskedelmi és egyéves ön- kéntességre képezítő vizs- gákra előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnöttek, kik tanulmányaikat félbeszakították, általánosan elismert legjobb sikerrel, ki- tűnő módszer szerint, szakta- nárok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítvá- nyok csak korlátolt számban vétetnek fel. Felvilágosítás- sal szolgál „Tanár” Buda- pest, Thököly-ut 8. I. 3. 19509

Magánvizsgázók előkészítő tanfolyamán előkészítetnek polgári iskolai, gimnáziumi, vagy bármely más magán- vizsgára, tanulmányaikat félbeszakított vagy csak elemi iskolát végzett felnöt- tek (hölgyek is), továbbá gyermekek a legrovidebb idő alatt teljes felelőséggel, ok- leveles tanárok felügyelete alatt. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágo- sítás ingyen. Dohány-utca 81. II. 2. 19522

Állást keresők

At.c.gazdaközönség és iparvállalkozók ügyel- mébe ajánlom 1884 óta fenn- álló gazdasági és iparsze- mélyzeteket elhelyező iróda- mat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz- főzők, kertészek, kezesseg és felelőséggel, főnököknek Krakauer Armin, VI., Nagy- mező-utca 25. szám. Telefon 84-76. 10.008

Gazdaasszony, ki jól főz, a háztartás min- den ágában járatos, hosszú bizonyítványokkal rendelke- zik, állást keres. Szives megkeresések: Akácfa-utca 22. II. 14. alá kéretnek.

Butor Háló és ebédlő garnitúra, csillárok, ré- sgyák, szőnyegdínyvnyok, író- írói berendezések, pénzesze- rényeket, olcsón eladó. Be- raktározási Vállalat Buda- pest, Gerleői-utca 2. Eolt- szám 11.

Férláiban adok üzletfelosztás miatt új és használt butorokat. Aczól, Halós- utca 15. 18987

Uj rendszerű BUTORHITEL. Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törleszthető részlete- re. BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Róvay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradása, mi- által a butort mindenkiné kész- pénz-áiban számíthatjuk.

A bankkölcsönt sem részlegyezés sem egyéb költség nem terheli.

30% megtakarítás régi butorszalon-ban Bpest, Ferenciek-tere 3. sz. főemelet.

Vétel és eladást, polgári ura- sági lakberendezések, uris- szobák, palisander- és ma- hogoni butorok, keleti szőnye- gek, csillárok stb. Telefon 82-13

Különféle butorok azonnal olcsón eladók. Privát! Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

Butorok háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezé- sek, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, börgarni- turák eladása és vételje

WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kaziny-utca sarok.)

Adás-vétel Zongorát keresek vagy ócska pianinót sürgetően megvételre tanuláshoz Királyhegy-utca 5. Szécsényi. 554

Biliárd-asztal, nagyon olcsón eladó. Főhe- reg Sándor-utca 30/A., föld- szint 5.

Csillárok légszusz, villany és petróleum- lámpákat legolcsóbban készít Spitz, Miksa-utca 9. 18984

Zongorák, új 280 frt, alig használt 250 frt. Horváthnál, Erzsébet-körút 2. 10535

Piano, alig használt 225 frtért. Horváth- nál, Erzsébet-körút 2. 10537

Olcso fűtészén, kőn- salak- és por- mentés, házhoz szállítva, mé- termérsáinkint 3 kor. 20 fill. Megrendelhető: Farkas és társainál, József-körút 5., vagy telefonon 65-52. 19715.

Világhírű székelv csomege-juhturót küld bárhova 5 klg-os böddnrel 7 koronáért az összeg bekül- dése mellett vagy utánvétel Berko Lipót székelv turó- gyára, Előpatak, Háromszék- megye. 19650

Képeslapkirály Farkas Józsefné, Budapest, VII., István-tér 4. - Legol- csóbb bevásárlási forrás ké- peslapokban. Eladás nagy- ban és kicsinyben. Vidékre utánvétel. 12 korona bekül- dése ellenében gondosan összeállított sortiment bé- rmentve. Meg nem felelt vissza fogadok. 20634

Grammofon keveset használt, h glemezekkel fél árban eladó. Huszár-utca 5., II. em. 31.

Fegyverek majdnem új állapotban, katonai puskművelés kipró- bálva, Wernld-rendszerű, hosszú gyalogsági, 12 kor. Wernld-rendszerű, rövid, lo- vassági karabély, 24 kor. Kropacsék csendőrségi is- méltó tőrkarabély 36 kor. Barmelyikhez szuron, tok- kal, 2 K., szij 2 K., töltény drbjá 12 fillér. Megrendelhe- tők Blum Sándor udvari és hadseregszállító egyenruhá- zati intézetében, Budapest, IV., Váci-utca 15. 30732

Pénz Pénzkölcsönt kaphatnak leggyorsabban katonai- tisztviselők, megyei, Állami, városi hivatalnokok, ke- reskedők, iparosok, nyugdíjas övezetek kezes nélkül is. Privátpénzt aznap folyósított Adler, Rottenbiller-utca 9. I. 20. (Válaszbélyeg.) Betáblázást is elfogadok I. II, III. helyre, pestkörnyéki házakra 4 százalékos kamatra. Telefon 90-91. 19526

Pénzkölcsönt kezes nélkül is bármilyen állásu- nak folyósított Márton, Rákóczi- ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75. 10262

Középénzkölcsönt leggyorsabban kaphatnak tisztességes uton törvényes kamatra, heti egy korona, vagy havi négy korona tör- lesztésre, minden rendes fog- lalkozásu, hitelképes egyé- nek, kezesek nélkül is, ha viszont kezesre volna szük- ség, azt is szerzünk. Általa- nos Hitelszerző Vállalat, váltótörvényességgel bejegy- zett cég. Dohány-utca 90.

Lakás Huszár, Gresham-palota. Tele- fon 81-08. Mérleg-utca 2.

Aki lakást stb. akar venni, annak csak Huszárhoz kell menni. V., Mérleg-utca 2. Telefon: 81-08.

1000 családnak szerzett Huszár lakást, azon- nalra. Mérleg-utca 2. Telefon 81-08.

Klubnak, pénzintézetnek, tródnak, elő- kelő vállalatnak stb. kiválóan alkalmas, díszes helyiség, mely áll egy előszobából, egy nagy teremből, két kisebb teremből s mellékhelyiségek- ből, gáz- és villanyvilágítás- sal, orkálylyel, május első- jére, esztog azonnal is ki- adó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Üzlet legújabb model- lokat szigorosan az eredeti gyári árakon 45% ár- leszállítással szállítunk havi 8-10 kor. resz- lejtéztésre is, vidékre is bárhová.

Láng Jakab és Fia grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Fióküzletünk: VIII., Baross-tér (sz. és Budán, Zsigmond-u. 9. Árjegyzék ingyen és bérmentve. A címre ügyelni tessék

Száraz, törekeny és molyos haj legbiztosab gyógyszerje a „Moelle de Boeuf” marhaváló china-pomádé. Hajnövesztő hatása bannalatos. Egy tégely ára K 1.20

Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulatánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Különféle Nem kell már semmire futár, mert elvégez mindent Huszár V., Mérleg- utca 2. Kap ott lakást, állást, üzletet. Válaszbélyeg.

Értesítés! Van szerencsém tisztelt ve- vőimet értesíteni, hogy min- denféle redőny készítését el- vállalom, szavatosság mellett, ugyszintén javításokat is esk- közlik. Muzsik Márton, Rökk Szilárd-utca 8., József-körút 9. szám. 30102

Csemegealmát erdélyi nemesfajut, egészsé- geset 18. vékony héju idei erdélyi diót 25. óriás szem- mü boszniai aszalt szilvát 35 krjával kilóját árusítja Budapest, Ferenc József- rakpart 19. számú gyümölcs- nagykereskedő. 19065

„Magyar Verseny” a létező legjobb és legolcsóbb egyenletesen égő és meg nem barnuló szivarkahüvely. mi- nőség és kivitelben föllümulja z összes drágább idegen gyártmá- nyokat, 100 drb. 20 fillér. 1000 darab, töltőgéppel együtt 1 kor. 80 fillér Egy 5 lites postacsomagot (7000 darab) telje- sen bérmentve szállítok és aki ily megrendelésnél ezen lapra hívkozik, még külön 5 százalékos engedmén- yen részesül.

RICHTER LIPÓT kizárólag magyar gyártmányu sziv- farkahüvelyek nagybani terjesz- tője. Budapest, Üllői-ut 83. sz. Telefon 63-44. Telefon 63-44.

Versenyszabóság mérték szerint, divatos öltöny 17 és 21 forintért. Lang, Szondi- utca 37b. 18961

Complett garnitúra 8 kor. VASÁRU, SZERSZÁM, ÉS KONVHA- SZEREK RAKTÁRA, MINDENNEMÜ — KÁRPITOS-CIKKET — Névezetesen pedig: FÜGGÖNYRU- DAKAT ÉS FÜGGÖNYRUDTARTÓ- KAT nagy mennyiségben tartok raktáron s a legújtanysabb árért bocsáthatom áruba. Telefon 66-78. STRASSER JÓZSEF VI., Király-u. 82

Hajhullás és korpaképződés ellen a legmeg- bizhatóbb szer a Majthényi-féle Tanno-chinin hajszesz Nemesak megakadályozza a haj kihullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növesztés is. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér, 2 és 4 korona.

Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulatánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

FRIED ÁRMEN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendeléséül évos vasuti jeggyel ellátott szabászom költségmente odautaalik.

Beraktározási előleges- és butorszállítás vállalat. E fogadunk beraktározásra buto- rokat, varrógépet és mindennemű árutak. Adunk azokra kölcsönt 70 évi kamatra egy helyben, mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerpesi)-ut sarok. Tele- fonszám 79-85.

Egy háztartásban so- hányozzok a hiru- ves Majthényi-féle „Diadal”-sósörszesz mely gyógyhatásánál fogva fellümulja az összes forgalom- ban lévő hasonló készítménye- ket. Egy kísérlet meggyőz mindenkit ezen Áldásos házi- szer kiváló tulajdonságairól. Kis üveg Ára — 40 fill. Közép — — 90 Nagy — — 150

Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulatánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

„THE ROYAL” beszélgépeket a legújabb model- lokat szigorosan az eredeti gyári árakon 45% ár- leszállítással szállítunk havi 8-10 kor. resz- lejtéztésre is, vidékre is bárhová.

Láng Jakab és Fia grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Fióküzletünk: VIII., Baross-tér (sz. és Budán, Zsigmond-u. 9. Árjegyzék ingyen és bérmentve. A címre ügyelni tessék

Száraz, törekeny és molyos haj legbiztosab gyógyszerje a „Moelle de Boeuf” marhaváló china-pomádé. Hajnövesztő hatása bannalatos. Egy tégely ára K 1.20

Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulatánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Most jelent meg!

A Fidibusz 1907. évi egész évfolyama díszkötésben. Ára 5 korona.

A Fidibusz 1905/1906 és 1907. évi teljes évfolyama együtt 8 korona

mérsékelt árért kapható!

Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000 adoma, 2000 művészes ki- veli korikatura, elsőrangú íróktól és festőktől.

Megrendelhető a pénz előle- ges beküldésével vagy után- vót mellett a FIDIBUSZ ki- adóhivatalában. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Gyűjtők figyelmébe! A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén díszkötés- ben meg fog jelenni.

A Fidibusz előfizetési ára: Negyedévre K. 1.50 Félévre K. 3.— Egész évre K. 6.— Egy szám ára 5 krajcár.

Aki a FIDIBUSZRA egy fél- évre előfizel, díjtalanul kapja a FIDIBUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát.

35 korona egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után romák szabásban, finom gyapjú- szövetelekből.

FRIED ÁRMEN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendeléséül évos vasuti jeggyel ellátott szabászom költségmente odautaalik.

Beraktározási előleges- és butorszállítás vállalat. E fogadunk beraktározásra buto- rokat, varrógépet és mindennemű árutak. Adunk azokra kölcsönt 70 évi kamatra egy helyben, mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerpesi)-ut sarok. Tele- fonszám 79-85.

Egy háztartásban so- hányozzok a hiru- ves Majthényi-féle „Diadal”-sósörszesz mely gyógyhatásánál fogva fellümulja az összes forgalom- ban lévő hasonló készítménye- ket. Egy kísérlet meggyőz mindenkit ezen Áldásos házi- szer kiváló tulajdonságairól. Kis üveg Ára — 40 fill. Közép — — 90 Nagy — — 150

Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulatánál Budapest, IX., Várház-körút 15.